

INFORME 16/2008

SUBVENCIONS
PER AL
FINANÇAMENT
DEL TORN D'OFICI,
DE L'ASSISTÈNCIA
JURÍDICA GRATUÏTA
I DEL SERVEI
D'ORIENTACIÓ
JURÍDICA
EXERCICI 2006

INFORME 16/2008

**SUBVENCIONS
PER AL
FINANÇAMENT
DEL TORN D'OFICI,
DE L'ASSISTÈNCIA
JURÍDICA GRATUÏTA
I DEL SERVEI
D'ORIENTACIÓ
JURÍDICA
EXERCICI 2006**

MONTSERRAT VENDRELL i TORNABELL, secretària general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

CERTIFICO:

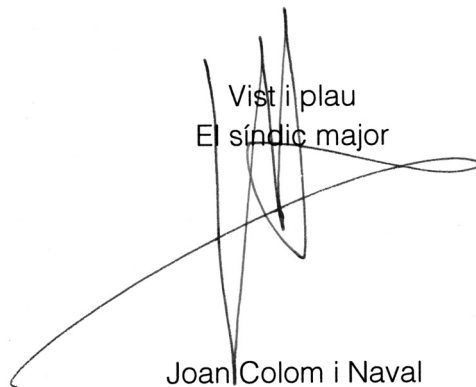
Que a Barcelona, el dia 16 de setembre de 2008, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l'Excm. Sr. Joan Colom i Naval, amb l'assistència dels síndics Sr. Agustí Colom i Cabau, Sr. Alexandre Pedrós i Abelló, Sr. Enric Genescà i Garrigosa, Sr. Ernest Sena i Calabuig, Sr. Jaume Amat i Reyeró, i Sr. Jordi Pons i Novell, actuant-hi com a secretària la secretària general de la Sindicatura, Sra. Montserrat Vendrell i Tornabell, i com a ponent el síndic Sr. Jaume Amat i Reyeró amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 16/2008, relatiu a les subvencions per al finançament del torn d'ofici, de l'assistència jurídica gratuïta i del servei d'orientació jurídica, exercici 2006.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 26 de setembre de 2008

Vist i plau
El síndic major

Joan Colom i Naval

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	7
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. OBJECTE I ABAST	9
1.2. METODOLOGIA I LIMITACIONS	10
1.3. ORGANITZACIÓ I CONTROL INTERN	10
1.4. NORMATIVA APLICABLE	11
1.5. DISTINCIÓ ENTRE TORN D'OFICI I ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA.....	12
1.6. CONTINGUT MATERIAL DEL DRET A L'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA.....	13
1.7. ÀMBIT SUBJECTIU D'APLICACIÓ DEL DRET A L'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA.....	14
2. ÒRGANS COMPETENTS I PROCEDIMENT DEL RECONeixEMENT DEL DRET.....	15
2.1. EL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA I EL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA	15
2.2. LES COMISSIONS D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA	16
2.3. ORGANITZACIÓ DEL SERVEI DE JUSTÍCIA GRATUÏTA	18
2.4. LA GESTIÓ COL·LEGIAL	18
2.5. EL PROCEDIMENT DE TRAMITACIÓ I DE RECONeixEMENT DEL DRET D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA	19
3. EL FINANÇAMENT DEL SERVEI PÚBLIC D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA.....	21
3.1. ELS ACORDS DE COL·LABORACIÓ ENTRE EL DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA I ELS CONSELLS DE COL·LEGIS PROFESSIONALS.....	23
3.2. MÒDULS DE COMPENSACIÓ ALS ADVOCATS I ALS PROCURADORS	24
3.3. LLIURAMENT DE LA SUBVENCIÓ I ACREDITACIÓ DE LES ACTUACIONS DELS ADVOCATS I DELS PROCURADORS.....	26
4. FISCALITZACIÓ REALITZADA	28
4.1. FISCALITZACIÓ DEL PROGRAMA PRESSUPOSTARI DE LA DIRECCIÓ GENERAL DE RELACIONS AMB L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA, CODI JU05. PROGRAMA CODI 211	30
4.2. FISCALITZACIÓ DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA I DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA	30
4.3. FISCALITZACIÓ DE L'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA. COL·LEGIS D'ADVOCATS	35

4.4.	FISCALITZACIÓ DE LA GESTIÓ COL·LEGIAL. COL·LEGIS D'ADVOCATS	39
4.5.	FISCALITZACIÓ DEL SERVEI DE REPRESENTACIÓ JURÍDICA GRATUÏTA. COL·LEGIS DE PROCURADORS.....	42
4.6.	FISCALITZACIÓ DE LA GESTIÓ COL·LEGIAL. COL·LEGIS DE PROCURADORS	43
4.7.	EVOLUCIÓ DE LES DESPESES EN JUSTÍCIA GRATUÏTA.....	44
5.	CONCLUSIONS	45
5.1.	CONCLUSIÓ GENERAL SOBRE LA JUSTIFICACIÓ L'APLICACIÓ I LA DISTRIBUCIÓ DE LES SUBVENCIIONS	45
5.2.	OBSERVACIONS I RECOMANACIONS.....	45
5.2.1.	Objectius del Programa del pressupost de la Generalitat de Catalunya per a l'exercici 2006 de l'Administració de Justícia, codi 211, que pertany a la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia	45
5.2.2.	Assistència jurídica gratuïta.....	47
5.2.3.	Mòduls de compensació	47
5.2.4.	Punt quart del Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell dels Col·legis de Procuradors dels Tribunals de Catalunya de 22 de juliol de 2006.....	48
5.2.5.	Punt sisè del Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya de 22 de juliol de 2006	48
5.2.6.	Comissions d'assistència jurídica gratuïta. Expedients pendents de resolució al final de l'exercici	49
5.3.	CONCLUSIÓ CORRESPONENT A LA RESPOSTA DEL CONSELL DE COL·LEGIS D'ADVOCATS A LA SOL·LICITUD DE CONFIRMACIÓ DE LA SINDICATURA DE COMPTES	49
6.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	50
7.	ANNEXOS: MÒDULS DE COMPENSACIÓ DELS ADVOCATS I DELS PROCURADORS, CORRESPONENTS A L'EXERCICI 2006	52

ABREVIACIONS

CE	Constitució espanyola
IPREM	Indicador públic de renda d'efectes múltiples
LAJG	Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta
SERTRA	Servei de Tramitació de Justícia Gratuïta
SOJ	Servei d'Orientació Jurídica
SOJP	Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària

1. INTRODUCCIÓ

1.1. OBJECTE I ABAST

De conformitat amb la normativa vigent i d'acord amb el Programa d'activitats de la Sindicatura de Comptes corresponent a l'exercici 2008, s'emet el present informe de fiscalització relatiu a les subvencions atorgades pel Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya per a l'exercici 2006 al Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya, al Consell de Col·legis de Procuradors dels Tribunals de Catalunya i als Col·legis d'Advocats de Catalunya per al finançament de l'assistència jurídica gratuïta.

Aquesta fiscalització comprèn les activitats d'assistència lletrada, defensa jurídica i la representació processal. També inclou el Servei d'Orientació Jurídica i les despeses de gestió col·legial.

Els objectius de la fiscalització són els següents:

- Examinar que s'han complert els objectius estratègics i operatius, que s'han implementat els indicadors i s'han desenvolupat les activitats del programa pressupostari de la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia (JU05. Codi 211).
- Examinar que es compleix el mandat constitucional d'accés a la justícia gratuïta per aquelles persones que reuneixen els requisits legals, d'acord amb els termes que preveuen la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta (LAJG) i el Decret 252/1996, de 5 de juliol, de la Generalitat de Catalunya, de creació de les comissions d'assistència jurídica gratuïta.
- Examinar que les subvencions atorgades pel Departament de Justícia al Consell de Col·legis d'Advocats i al Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya per a l'activitat professional d'assistència lletrada i defensa jurídica, així com de representació processal gratuïta, s'han distribuït a cadascun dels col·legis d'advocats i cadascun dels col·legis de procuradors, i han estat emprades d'acord amb la seva finalitat i degudament justificades d'acord amb la normativa aplicable.
- Examinar que les subvencions atorgades pel Departament de Justícia per al Servei d'Orientació Jurídica a cadascun dels col·legis d'advocats s'han emprat per aquesta finalitat, i les despeses subvencionades estan degudament justificades d'acord amb les normes d'aplicació.
- Examinar que la subvenció atorgada pel Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya pel finançament de les despeses de gestió col·legial, que correspon tant al Consell de Col·legis d'Advocats i a cadascun dels col·legis d'advocats, com al Consell

de Col·legis de Procuradors dels Tribunals i als Col·legis de Procuradors de Catalunya, estan degudament justificades d'acord amb la normativa aplicable.

1.2. METODOLOGIA I LIMITACIONS

Les proves de fiscalització realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva s'han considerat necessàries per tal d'obtenir l'evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat, d'acord amb les normes d'auditoria pública de general acceptació.

La fiscalització s'ha desenvolupat sense cap limitació a l'abast de les proves. La Direcció General de Recursos amb l'Administració de Justícia i la Subdirecció General de Coordinació de Programes de Millora de l'Accés a la Justícia, així com la Comissió d'assistència jurídica de Barcelona, han col·laborat en tot moment amb la Sindicatura de Comptes. Aquesta col·laboració ha estat especialment rellevant quant a la preparació de documents informàtics que han resultat indispensables per dur a terme aquesta fiscalització.

1.3. ORGANITZACIÓ I CONTROL INTERN

El Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, mitjançant la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia i la Subdirecció General de Coordinació de Programes de Millora d'Accés a la Justícia, organitza i gestiona els serveis d'assistència jurídica gratuïta.

D'acord amb el que preveu el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, l'òrgan fiscalitzat està sotmès a la funció interventora prèvia de la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

La organització del Departament de Justícia durant l'exercici 2006 va ser la següent:

- Conseller, Hble. Sr. Josep M. Vallès Casadevall, fins al dia 28 de novembre de 2006
- Consellera, Hble. Sra. Montserrat Tura Camafreita, des del dia 29 de novembre de 2006
- Secretari general, Sr. Joan Turró Vicens, fins al dia 30 de novembre de 2006
- Secretari general, Sr. Joan Mauri Majós, des del dia 1 de desembre de 2006
- Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia, Sra. Núria Clèries Nerin fins al dia 25 de gener de 2007

1.4. NORMATIVA APLICABLE

La prestació del Servei d'Assistència Jurídica Gratuïta a Catalunya està subjecte a la normativa següent:

- Normativa de la Unió Europea:
  - Carta dels Drets fonamentals de la Unió Europea, DOCE 364/2000, de 18 de desembre de 2000. Article 47.3.
  - Directiva 2003/9/CE del Consell destinada a millorar l'accés a la justícia en els litigis transfronterers mitjançant l'establiment de regles mínimes comunes relatives a la justícia gratuïta per als esmentats litigis DO L 26, de 31 de gener de 2003.
  - Decisió de la Comissió 2004/844/CE, de 9 de novembre de 2004, per la qual s'estableix un formulari per a les sol·licituds d'assistència jurídica d'acord amb la Directiva 2003/8/CE del Consell.
  - Decisió de la Comissió 2005/630/CE de 26 d'agost de 2005 per la qual s'estableix un formulari per a la transmissió de les sol·licitud d'assistència jurídica, en aplicació de la Directiva 2003/8/CE del Consell.

- Normativa general aplicable:
  - Constitució espanyola (CE). Articles 17, 24 i 119.
  - Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial. Articles 20 i 545.2.
  - Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i de la seva integració social. Article 22.
  - Llei Orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere. Article 20.
  - Llei 35/1995 d'ajudes i assistència a les víctimes de delictes violents i contra la llibertat sexual. L'article 15.4 estableix l'obligatorietat d'informar les víctimes d'acollir-se al dret d'assistència jurídica gratuïta.
  - Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta.
  - Llei 1/2000 d'enjudiciament civil.
  - Ordre del Ministeri de Justícia de 3 de juny de 1997, per la qual s'estableixen els requisits generals mínims de formació i especialització necessaris per prestar els serveis d'assistència jurídica gratuïta.
  - Reglament d'assistència jurídica gratuïta de 25 de juliol, aprovat per Reial decret 996/2003, modificat pel Reial decret 1455/2005, de 2 de desembre.
  - Carta dels drets dels ciutadans davant de la Justícia, publicada en el Butlletí del Congrés dels Diputats de 15 de març de 2002. Articles 40 i 41.

- Jurisprudència constitucional:
  - Sentència del Tribunal Constitucional 95/2003, de 22 de maig, que va resoldre el recurs d'inconstitucionalitat número 1555/1996, interposat pel *Defensor del Pueblo* contra l'article 2 de la Llei 1/1996. Aquesta sentència va declarar inconstitucional la paraula "*legalmente*" de l'incís "*los extranjeros que residan legalmente en España*" i com a conseqüència el legislador va modificar l'article 2a de la Llei 1/1996, que finalment es va substituir per la frase "los extranjeros que residan en España". L'efecte de la sentència va ser el reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta a qualsevol persona que es trobi en territori espanyol. Això vol dir que el dret d'assistència jurídica gratuïta s'universalitza per a totes aquelles persones que trobant-se en territori espanyol acreditin insuficiència de recursos per litigar.
- Normativa de Catalunya:
  - Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006. Article 106.1.
  - Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya. Article 9.
  - Decret 252/1996, de 5 de juliol, de la Generalitat de Catalunya, de creació de les comissions d'assistència jurídica gratuïta.
  - Decret 187/2003, d'1 d'agost, de creació de la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta de les Terres de l'Ebre.
  - Reglament de la Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya, aprovat pel Decret 139/2002, de 14 de maig.

1.5. DISTINCIÓ ENTRE TORN D'OFICI I ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA

El torn d'ofici i l'assistència jurídica gratuïta tenen el seu fonament en els articles 17, 24 i 119 de la CE dels quals deriva l'obligació dels poders públics d'establir un procediment legal que proveeixi d'advocat i de procurador aquelles persones que ho necessitin en tot tipus de litigis, per tal de defensar els seus interessos i no es produeixi indefensió. De fet, es tracta de dos drets diferenciats: el dret a l'assistència jurídica i el dret a la justícia gratuïta. En aquest sentit cal precisar que el dret a l'assistència jurídica no comporta necessàriament el dret a la gratuïtat de la justícia.

El torn d'ofici no és gratuït. Els col·legis d'advocats i els col·legis de procuradors faciliten assistència jurídica a les persones que ho sol·liciten entre els professionals adscrits al torn d'ofici. En cas de no acreditar insuficiència de recursos econòmics han de fer front al pagament de les despeses d'advocat i de procurador.

L'assistència jurídica gratuïta compleix el mandat constitucional de proveir d'assistència lletrada i defensa jurídica, així com de representació processal, les persones que acreditin insuficiència de recursos per litigar per tal que puguin defensar els seus interessos.

1.6. CONTINGUT MATERIAL DEL DRET A L'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA

L'article 1 de la LAJG, d'acord amb l'article 119 de la CE, manifesta que el seu objecte és determinar el contingut del dret, i regular el procediment per al seu reconeixement i la seva efectivitat. També assenyala que les seves disposicions són aplicables a tots tipus de processos judicials incloent-hi la interposició del recurs d'empara constitucional i l'assessorament i orientació previ a l'inici del procés.

El contingut material del dret es concreta en l'article 6 de la LAJG i és el següent:

- Assessorament i orientació gratuïts previs al procés, a qui pretén reclamar la tutela judicial dels seus drets i interessos, quan tinguin com a objecte evitar el conflicte o analitzar la viabilitat de la pretensió.
- Assistència gratuïta al detingut o al pres, pel que fa a les diligències policials que no formin part d'un procés penal en curs o en la seva primera compareixença davant de l'òrgan judicial.
- Defensa i representació gratuïtes per advocat i procurador en el procediment judicial quan la intervenció d'aquests professionals sigui preceptiva legalment o, encara que no ho sigui, quan el jutjat o tribunal ho requereixi expressament mitjançant una interlocutòria motivada per garantir la igualtat de parts en el procés.
- Inserció gratuïta d'anuncis i/o edictes en el curs del procés que s'hagin de publicar preceptivament en diaris oficials.
- Excepció del pagament de dipòsits necessaris per a la interposició de recursos.
- Assistència pericial gratuïta en el procés en el termes que s'estableixen en la llei.
- Obtenció gratuïta de còpies, testimoniances, instruments i actes notarials en els termes que preveu l'article 130 del Reglament notarial.
- Reducció del 80% dels drets aranzelaris que corresponguin per l'atorgament d'escriptures públiques i per l'obtenció de còpies i testimoniances notarials no previstos en el punt anterior, quan tinguin una relació directa amb el procés i siguin requerits per l'òrgan judicial en el seu decurs o serveixin per fonamentar la pretensió de la persona beneficiària de la justícia gratuïta.
- Reducció del 80% dels drets aranzelaris que corresponguin per l'obtenció de notes, certificacions, anotacions, assentaments i inscripcions en el registre de la propietat i mercantil, que tinguin una relació directa amb el procés i siguin requerits per un òrgan judicial en el seu decurs, o serveixin per a fonamentar la pretensió del beneficiari de la justícia gratuïta.

La LAJG configura l'activitat prestacional d'assistència jurídica gratuïta com un servei públic, que obliga els poders de l'Estat a legislar i dotar les administracions públiques de mitjans econòmics suficients per tal de finançar el Servei d'Assistència Jurídica Gratuïta i complir amb el mandat constitucional.

1.7. ÀMBIT SUBJECTIU D'APLICACIÓ DEL DRET A L'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA

D'acord amb l'article 2 de la LAJG tenen dret a l'assistència jurídica gratuïta les persones següents:

- Els ciutadans espanyols, els nacionals d'altres estats membres de la Unió Europea i els estrangers que estiguin a Espanya quan acreditin insuficiència de recursos per litigar.
- Les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social.
- Sempre que acreditin insuficiència de recursos per litigar, les persones jurídiques següents: les associacions d'utilitat pública previstes en l'article 32, de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació i les fundacions inscrites en el registre públic corresponent.
- En l'ordre jurisdiccional social, els treballadors i beneficiaris del sistema de Seguretat Social, tant per a la defensa en judici com per a l'exercici d'accions per a l'efectivitat dels drets laborals en els procediments concursals. També es reconeix el dret als treballadors i beneficiaris de la Seguretat Social per als litigis que sobre aquesta matèria se substanciïn davant l'ordre contenciós administratiu.
- En l'ordre contenciós administratiu, així com en la via administrativa prèvia, els ciutadans estrangers que acreditin insuficiència de recursos per litigar tenen dret a l'assistència lletrada i a la defensa jurídica, així com la representació gratuïta en els procediments que puguin portar a la denegació de la seva entrada a Espanya, a la seva devolució o expulsió del territori espanyol i en tots els procediments en matèria d'asil.
- En els litigis transfronterers en matèria civil i mercantil, les persones físiques que preveu el capítol VIII de la LAJG, en els termes que s'hi estableixen.

D'acord amb la disposició addicional final sisena de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, s'exclou la necessitat d'acreditar prèviament la carència de recursos econòmics per part de les víctimes de violència de gènere que sol·licitin assistència jurídica gratuïta, sense perjudici que si amb posterioritat no se'ls reconeix el dret hauran de fer efectius els honoraris meritats d'advocat i procuradors per la seva intervenció. L'article 20 de la mateixa Llei 1/2004 preveu una extensió del dret d'assistència jurídica gratuïta a tots els processos i procediments administratius que tinguin causa directa o indirecta en la violència de gènere, i estableix que la

defensa de les víctimes l'assumirà una mateixa direcció lletrada i que en cas de traspàs de la víctima, el dret d'assistència jurídica gratuïta també assistirà als seus hereus.

L'article 119 de la CE possibilita als òrgans administratius i judicials efectuar un reconeixement excepcional del dret a persones la situació econòmica de les quals excedeixi del marc normatiu establert, però que determinades circumstàncies excepcionals fan que hagin de ser ponderades.

L'article 5 de la LAJG descriu algunes de les circumstàncies excepcionals per al reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta, com poden ser: l'estat de salut, el nombre de fills o familiars a càrrec seu i altres circumstàncies excepcionals de naturalesa anàloga. D'acord amb l'article 5 de la LAJG la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta, davant la qual es presenta la sol·licitud, pot concedir excepcionalment mitjançant una resolució motivada el reconeixement del dret a les persones amb recursos que tot i superant els límits de l'article 3 de la LAJG no excedeixin el quàdruple de l'indicador públic de renda d'efectes múltiples (IPREM).

En els casos de persones amb discapacitats, assenyalades en l'article 1.2 de la Llei 31/2003, de 2 de desembre de 2006, d'igualtat d'oportunitats, la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta ha de determinar quins beneficis dels que preveu l'article 6 de la LAJG són aplicables al sol·licitant.

2. ÒRGANS COMPETENTS I PROCEDIMENT DEL RECONeixEMENT DEL DRET

2.1. EL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA I EL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA

El Servei d'Orientació Jurídica (SOJ) és un servei que depèn dels col·legis d'advocats i que facilita assessorament jurídic gratuït als ciutadans que ho sol·liciten, alhora que els informa sobre la possibilitat d'acudir als tribunals o bé de recórrer a vies alternatives de resolució de conflictes. L'assessorament del SOJ mitjançant els advocats informadors és de caràcter generalista i les consultes que es poden formular abasten tots els àmbits jurídics que regulen les relacions socials. Segons la informació de la Memòria del Departament de Justícia durant l'exercici 2006 s'ha prestat el Servei d'Orientació Jurídica en més de 26 seus diferents, les quals estan ubicades en seus judicials o en les seus dels diferents col·legis d'advocats.

Pel que fa al Col·legi d'Advocats de Barcelona, el SOJ integra també un Servei de Tramitació de la Justícia Gratuïta (SERTRA) per als ciutadans que acreditin insuficiència de recursos per litigar. El SERTRA recull tota la informació i documentació preceptiva que aporta el sol·licitant i emet un dictamen provisional. L'esmentada documentació es trameta a

la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta que correspongui al partit judicial on s'ha de plantejar el procediment judicial.

En data 25 de juliol de 2005 el Departament de Justícia va signar un Conveni de col·laboració amb el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya per a la prestació del Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària (SOJP), per tal d'orientar i assessorar els interns dels centres penitenciaris de Catalunya sobre qüestions jurídiques, fonamentalment de l'àmbit jurisdiccional penal i penitenciari.

2.2. LES COMISSIONS D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA

Les comissions d'assistència jurídica gratuïta són els òrgans administratius als quals correspon la resolució definitiva de reconeixement del dret d'assistència gratuïta.

El capítol II de la LAJG determina la competència i el procediment per al reconeixement del dret d'assistència jurídica gratuïta, i regula la constitució, composició i funcionament de les comissions d'assistència gratuïta en l'àmbit estatal. La regulació de les comissions d'assistència jurídica gratuïta a Catalunya s'estableix en el Decret 252/1996. El seu article 2 determina l'àmbit territorial que correspon a les actuals províncies.

El Decret 187/2003 de la Generalitat de Catalunya va modificar l'àmbit territorial de la Comissió d'Assistència Jurídica de Tarragona, i va crear la Comissió d'Assistència Jurídica de les Terres de l'Ebre amb seu a Tortosa. A Catalunya, per tant, funcionen cinc comissions d'Assistència Jurídica Gratuïta amb seus a Barcelona, Tarragona, Lleida, Girona i Tortosa.

Les comissions d'assistència jurídica gratuïta són òrgans col·legiats subjectes a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. La seva composició està descrita en l'article 3 del Decret 252/1996, i és de cinc membres, que són els següents:

- Un membre del Ministeri Fiscal designat pel fiscal en cap del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya o pel fiscal en cap de l'Audiència Provincial que correspongui, el qual serà el president de la Comissió.
- El degà del Col·legi d'Advocats de l'àmbit territorial corresponent, o en cas que hi hagi més d'un col·legi d'advocats en l'àmbit territorial, el degà serà designat de comú acord entre els degans dels col·legis respectius, o l'advocat que ells designin.
- El degà del Col·legi de Procuradors de l'àmbit territorial corresponent, o en cas que hi hagi més d'un col·legi de procuradors en aquell àmbit territorial, el degà serà designat de comú acord entre els degans dels col·legis respectius o el procurador que ells designin.

- Dos funcionaris de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Un d'ells ha de pertànyer a cossos o escales del grup A, és designat pel Departament de Justícia i fa les funcions de secretari de la Comissió. L'altra pertany al Cos d'Advocats de la Generalitat i és designat pel Gabinet Jurídic Central.

Caldrà també nomenar un suplent per cada un dels membres de les comissions d'assistència jurídica gratuïta, els quals són designats de la mateixa manera que els titulars. Per altra banda, les comissions compten amb un equip de suport administratiu format per llicenciats en dret i personal auxiliar adscrit al Departament de Justícia.

Les funcions de les comissions d'assistència jurídica gratuïta estan descrites en l'article 7 del Decret 252/1996 i són les següents:

- Reconèixer o denegar el dret a l'assistència jurídica gratuïta.
- Revocar el reconeixement del dret d'acord amb l'article 19 de la LAJG.
- Efectuar les comprovacions i revisar la informació de les sol·licituds rebudes.
- Requerir de qualsevol tipus d'administració i, en especial de l'Administració Tributària corresponent, la confirmació de l'exactitud de les dades de caràcter tributari que constin a la documentació presentada a la sol·licitud.
- Rebre i traslladar a l'òrgan judicial corresponent els escrits d'impugnació de les resolucions definitives adoptades per la Comissió.
- Qualsevol altra que els atribueixi la legislació sobre assistència jurídica gratuïta.

L'evolució dels assumptes rebuts a les comissions d'assistència jurídica de Catalunya durant l'exercici 2006 ha estat la següent:

Comissió d'assistència jurídica	Expedients pendents de resolució a 1.1.2006		Expedients tramitats durant l'exercici 2006					
	Pendents	%	Entrats	%	Resolts	%	Pendents	%
Barcelona	16.413	85,40	48.026	56,02	46.890	58,02	17.549	72,72
Girona	44	0,23	13.248	15,45	13.245	16,39	47	0,20
Lleida	1.987	10,34	8.277	9,66	5.715	7,08	4.549	18,85
Tarragona	693	3,60	12.808	14,94	11.960	14,80	1.541	6,39
Terres de l'Ebre	83	0,43	3.365	3,93	3.002	3,71	446	1,84
Total assumptes	19.220	100,00	85.724	100,00	80.812	100,00	24.132	100,00

Font: Elaboració pròpia.

En la Comissió d'Assistència Jurídica de Barcelona es concentra la major activitat de tot Catalunya, a data 1 de gener de l'exercici 2006 tenia 16.413 expedients pendents de resolució, dels quals 16.357 corresponien a l'exercici 2005 i 56 a l'exercici 2004.

En relació als expedients tramitats en totes les comissions d'assistència jurídica de Catalunya, la Comissió d'Assistència Jurídica de Barcelona en tramita el 56,02% i resol el 58,02% del total.

Per tal de desenvolupar les seves tasques, la Comissió d'Assistència Jurídica de Barcelona disposava a 31 de desembre de l'exercici 2006 del següent personal: un cap de Servei; un responsable de suport administratiu; un responsable de suport tècnic; deu tècnics; vuit auxiliars administratius i un subaltern.

El nombre d'expedients pendents de resolució a finals de cada exercici és una qüestió provinent dels primers anys de funcionament de les comissions d'assistència jurídica gratuïta. No obstant aquesta circumstància, el temps d'espera per a la resolució definitiva de l'expedient no afecta l'accés al dret de defensa gratuïta atès que les designes ja han estat atorgades provisionalment pels col·legis d'advocats.

2.3. ORGANITZACIÓ DEL SERVEI DE JUSTÍCIA GRATUÏTA

La regulació i organització dels serveis d'assistència lletrada, de defensa jurídica i de representació processal correspon a les juntes de govern dels col·legis d'advocats i els col·legis de procuradors, d'acord amb els principis d'eficiència, dedicació professional, distribució equitativa dels diferents torns i especialització per ordres jurisdiccionals.

L'accés dels advocats i dels procuradors als serveis de defensa gratuïta, d'assistència lletrada, i de representació processal, està regulat pel Consell dels Col·legis d'Advocats de Catalunya, i el Consell dels Col·legis de Procuradors de Catalunya, amb caràcter general per a tots els col·legis d'advocats i els col·legis de procuradors, els quals exigeixen als seus col·legiats una experiència professional prèvia per accedir-hi i s'ajusten als requisits de formació i especialització d'acord amb el que preveu l'article 25 de la LAJG.

2.4. LA GESTIÓ COL·LEGIAL

L'organització dels serveis d'assistència lletrada, de defensa jurídica i de representació processal gratuïta és competència de les Juntes de Govern dels col·legis d'advocats i dels col·legis de procuradors, els quals han de garantir la prestació continuada del servei d'acord amb els criteris de funcionalitat i eficiència en aplicació dels fons públics que es posen a la seva disposició, tal com estableix l'article 22 de la LAJG i l'article 14 del Decret 252/1996. La compensació de les despeses de gestió col·legial, presentació i contingut de la justificació es regulen en els articles 30, 31 i 32 del Decret 252/1996.

De l'import total de les subvencions atorgades al Consell de Col·legis d'Advocats i al Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya per finançar els serveis d'assistència jurídica gratuïta, el Departament de Justícia en reserva una part per atendre les despeses d'administració i de suport a la gestió col·legial.

En cas que l'import lliurat com a subvenció resulti insuficient, el Departament de Justícia pot lliurar una subvenció addicional, fins a un màxim del 8% de l'import meritat per les actuacions dels lletrats d'acord amb les previsions de l'article 30 del Decret 252/1996.

2.5. EL PROCEDIMENT DE TRAMITACIÓ I DE RECONeixEMENT DEL DRET D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA

La tramitació de les sol·licituds de justícia gratuïta s'inicia davant dels col·legis d'advocats on s'ha de tramitar el procediment judicial, o bé davant del jutjat del domicili de la persona sol·licitant, d'acord amb l'article 12 de la LAJG. En aquest últim cas l'òrgan judicial ha de traslladar la petició al Col·legi d'Advocats competent territorialment. També es pot iniciar a petició d'un jutge o tribunal en el curs d'un procediment, d'acord amb el que preveu l'article 545.2, de la Llei orgànica del poder judicial. En ambdós casos, la sol·licitud del dret d'assistència jurídica gratuïta es tramita de la mateixa forma.

El Col·legi d'Advocats ha de comprovar que el sol·licitant queda inclòs en l'àmbit que defineix l'article 2 LAJG. En cas afirmatiu es fa una designació provisional d'advocat i ho comunicarà al Col·legi de Procuradors que correspongui, per tal que aquest col·legi també designi un procurador que n'assumeixi la representació.

El reconeixement definitiu del dret d'assistència jurídica gratuïta el duu a terme la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta corresponent, la qual confirma la designació d'advocat i de procurador provisional, i passa la designació a definitiva. En cas que el dret no sigui reconegut, la Comissió d'Assistència Jurídica revocarà la designació provisional i el sol·licitant del dret haurà de fer efectives les despeses d'honoraris d'advocat i de procurador, d'acord amb els articles 18 i 27 LAJG. Els titulars del dret poden impugnar les resolucions efectuades per les comissions d'assistència jurídica gratuïta que de manera definitiva reconeixin o deneuguin el dret, d'acord amb els termes previstos en l'article 20 LAJG.

Per tal d'accedir al reconeixement del dret d'assistència jurídica gratuïta, les persones físiques han d'acreditar uns recursos anuals de la unitat familiar inferior al doble de l'IPREM. En casos excepcionals hi poden accedir en el supòsit de no superar el quàdruple de l'esmentat indicador, d'acord amb l'article 3 de la LAJG.

El Reial decret Llei 3/2004, de 25 de juny, va modificar el criteri del salari mínim interprofesional, substituint-lo per l'IPREM. D'acord amb aquesta legislació, l'indicador de referència del nivell de renda per al càlcul del llindar d'ingressos per accedir a beneficis, prestacions i serveis públics, com és el cas de l'accés a la justícia gratuïta és l'IPREM. L'import de l'IPREM per a l'exercici 2006 està detallat en la disposició addicional 22a de la Llei 30/2005, de pressupostos generals de l'Estat per al 2006. Cal dir que l'article 3.3 de LAJG preveu que en casos en què existeixin interessos familiars contraposats en el litigi, el recursos anuals es poden valorar individualment per a la persona que sol·liciti el benefici de la justícia gratuïta.

La sol·licitud de reconeixement del dret per part de les persones físiques s'efectua per mitjà d'un model d'imprès normalitzat o protocol, en el qual es fan constar les dades que reflecteixen la seva situació econòmica, la de la unitat familiar, les circumstàncies personals, l'acció que pretén exercitar i contra qui la dirigeix. Se n'han de presentar quatre còpies: per a la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta, per al Col·legi d'Advocats, per al Col·legi de Procuradors i per a la persona sol·licitant. El sol·licitant ha de presentar obligatòriament la documentació acreditativa de la situació econòmica i una documentació complementària, d'acord amb l'article 8.2.1 del Decret 252/1996.

La documentació obligatòria que se sol·licita és la següent:

- Declaració o declaracions de l'impost sobre la renda de les persones físiques que corresponguin a la unitat familiar del període impositiu que, un cop vençut el termini de presentació, sigui immediatament anterior al moment en què se sol·licita el reconeixement del dret.
- En cas que no estigui obligat a fer la declaració de la renda de les persones físiques, el sol·licitant ha d'acreditar els seus ingressos presentant un certificat del centre o centres de treball sobre la totalitat dels ingressos percebuts per tots els conceptes, certificat de les altes i les baixes a la Seguretat Social. En el cas de pensionistes, s'ha de presentar el certificat de la pensió. En el cas de perceptors de prestacions d'atur, certificat del Instituto Nacional de Empleo del període de desocupació i de la percepció d'ajuts.
- Declaració o declaracions de l'impost sobre el patrimoni que corresponguin a la unitat familiar del període impositiu que, un cop vençut el termini de presentació, sigui immediatament anterior al moment en què se sol·licita el reconeixement del dret.

El Col·legi d'Advocats que tramita la sol·licitud també pot demanar documentació complementària per acreditar més específicament la situació econòmica de la unitat familiar segons les dades que s'indiquin de la persona sol·licitant.

Quan es tracta de les persones jurídiques a què fa referència l'article 2.c de la LAJG, s'entén que hi ha insuficiència de recursos per litigar quan la seva base imposable en l'impost de societats és inferior a la quantitat equivalent al triple del IPREM. En aquests casos s'ha de presentar una sol·licitud en què constin les dades següents: nom, domicili social, NIF, representant, domicili del representant, pretensió a defensar judicialment, òrgan judicial i dades del contrari o contraris. A aquesta sol·licitud cal adjuntar-hi una còpia de la declaració sobre l'impost de societats, que correspongui al període impositiu immediatament anterior al moment en què sol·licita el reconeixement del dret.

Les sol·licituds s'han de presentar formalitzades i amb la documentació acreditativa al Col·legi d'Advocats territorialment competent o davant del jutjat del domicili del sol·licitant. En aquest darrer cas, l'òrgan judicial trametrà la sol·licitud tan aviat com sigui possible al Col·legi d'Advocats corresponent.

Si el Col·legi d'Advocats considera que hi ha mancances en la sol·licitud o bé que la documentació presentada és insuficient, tal com preveu l'article 14 de la LAJG ho comunicarà a l'interessat, concretant les mancances o insuficiències detectades, les conseqüències que se'n deriven i els requeriments perquè esmeni la sol·licitud en un termini de 10 dies. Si transcorregut aquest termini no s'ha esmenat la sol·licitud, el Col·legi d'Advocats l'arxivarà i farà la notificació adient a la Comissió d'Assistència Jurídica corresponent.

Per tal de verificar l'exactitud i la realitat de les dades econòmiques declarades pel sol·licitant del dret, tal com preveu l'article 17 de la LAJG, la Comissió d'Assistència Jurídica gratuïta ha de realitzar les comprovacions i demanar la informació que consideri necessària. En especial pot requerir l'Administració Tributària perquè confirmi l'exactitud de les dades tributàries que constin en la documentació presentada. La Comissió d'Assistència Jurídica també pot citar la part o parts contràries, quan siguin conegudes i consideri que poden aportar dades per conèixer la situació econòmica real de la persona jurídica sol·licitant.

En els procediments penals i en els procediments administratius d'expulsió d'estrangers, l'article 13 del Decret 252/1996 preveu que quan el Col·legi d'Advocats aprecia la impossibilitat d'acreditar la documentació que se sol·licita, tramet l'expedient iniciat a la Comissió d'Assistència Jurídica perquè en continuï la tramitació.

3. EL FINANÇAMENT DEL SERVEI PÚBLIC D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA

El Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, per tal de complir el mandat legal, d'acord amb els articles 37, 38, 39 i 40 de la LAJG, i els articles 23, 24, 25, i 26 del Decret 252/1996, va atorgar amb càrrec al seu pressupost de l'exercici 2006 tres tipus de subvencions a les institucions següents:

- Col·legis d'Advocats de Catalunya per al finançament del SOJ.
- Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya per compensar totes les actuacions dels advocats que presten el servei d'assistència jurídica gratuïta, les assistències al detingut o pres i les despeses de gestió col·legial.
- Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya pels serveis de representació jurídica i despeses de gestió col·legial.

L'objecte d'aquestes subvencions és compensar tant les actuacions dels professionals per l'assistència lletrada, defensa i representació jurídica com les despeses derivades de la gestió col·legial.

El pressupost definitiu del Departament de Justícia per a l'any 2006 per subvencionar el Servei Públic d'Assistència Jurídica Gratuïta va ser de 49.353.077,95€ segons el detall següent:

Aplicació pressup.	Descripció finançament	Pressupost inicial	Augments per transferències	Altres modificacions	Pressupost definitiu	Obligacions reconegudes
4823900	SOJ i SOJP col·legis d'advocats	1.245.720,39	36.400,00	6.000,00	1.288.120,39	1.284.280,39
4823901	Assistència jurídica gratuïta i gestió col·legial Consell de Col·legis d'Advocats	39.138.272,20	2.418.200,00	2.657.021,43	44.213.493,63	44.213.493,63
4823902	Representació i gestió col·legial Consell de Col·legis de Procuradors	3.251.463,93	600.000,00	0	3.851.463,93	3.851.463,93
	Total	43.635.456,52	3.054.600,00	2.663.021,43	49.353.077,95	49.349.237,95

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Els augments per transferències de crèdit a l'aplicació pressupostària 4823900, i que correspon al finançament del SOJ i SOJP de 36.400€ van ser autoritzats el dia 4 de maig de 2006 per la Direcció General de Pressupostos i Tresor de la Generalitat de Catalunya, segons la modificació pressupostària 15/06.

L'augment de 2.418.200€ per transferència de crèdit a l'aplicació pressupostària 4823901 i que correspon al finançament de l'assistència jurídica gratuïta i a la gestió col·legial del Consell de Col·legis d'Advocats i dels Col·legis d'Advocats de Catalunya va ser autoritzat per la Direcció General de Pressupostos i Tresor el dia 23 d'octubre de 2006 per mitjà de la modificació pressupostària número 36/06.

La mateixa modificació pressupostària va autoritzar l'augment de 600.000€ a l'aplicació pressupostària 4823902, i que correspon al finançament de la representació i gestió col·legial del Consell de Col·legis de Procuradors i dels col·legis de procuradors de Catalunya.

Les modificacions per generació de crèdit de 6.000€ per al Servei d'Orientació Jurídica i de 2.657.021,43€ per al Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya van ser autoritzades per la Direcció General de Pressupostos i Tresor en data 10 de juliol de 2006 per mitjà de la modificació pressupostària 20/06.

La composició dels conceptes de despesa de l'aplicació pressupostària 4823901 i que correspon a l'assistència jurídica gratuïta i a la gestió col·legial dels col·legis d'advocats de Catalunya és la següent:

Descripció del finançament al Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya	Import
Gestió col·legial. Exercici 2006	1.878.998,63
Assistència jurídica gratuïta. Exercici 2006	38.727.923,50
Assistència jurídica gratuïta. Exercicis 2005–2006 (regularització)	3.426.247,07
Assistència jurídica gratuïta. Exercicis 2006–2007 (regularització)	180.324,43
Total	44.213.493,63

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

La composició dels conceptes de despesa de l'aplicació pressupostaria 4823902 i que correspon al Servei Representació Jurídica Gratuïta i a la gestió col·legial dels col·legis de procuradors dels tribunals de Catalunya és la següent:

Descripció del finançament al Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya	Import
Gestió col·legial. Exercici 2006	234.030,00
Assistència i representació gratuïta. Exercici 2006	3.080.828,50
Assistència i representació gratuïta. Exercicis 2005–2006 (regularització)	448.918,56
Assistència i representació gratuïta. Exercicis 2006–2007 (regularització)	87.686,87
Total	3.851.463,93

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

La diferència entre el pressupost definitiu i les obligacions reconegudes del SOJ i SOJP és de 3.840 €. Aquesta diferència és conseqüència de la regularització efectuada en la Resolució de data 24 d'octubre de 2006 pel Departament de Justícia, en la qual es va practicar un descompte de 128 hores que, a raó de 30 € per hora treballada, suposen el total de 3.840 €, d'acord amb les dades certificades pel Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya. La quantitat esmentada es va minorar amb càrrec al lliurament de la subvenció del quart trimestre. Aquest import correspon a sessions no practicades del Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària durant el primer i segon trimestre.

L'import de 3.426.247,07 € correspon a la regularització de les actuacions dels advocats per l'assistència jurídica gratuïta dels tres primers trimestres de l'exercici 2005 (resolucions del conseller del Departament de Justícia de 9 de febrer de 2005 i 26 d'abril de 2006). El motiu de la regularització esmentada és l'aplicació dels mòduls de compensació aprovats per la Resolució JUS/1681/2005, de 31 de maig, d'acord amb la documentació justificativa ja presentada pels col·legis d'advocats per actuacions realitzades i certificades.

L'import de 448.918,56 € correspon al mateix concepte anterior, i fa referència als col·legis de procuradors.

3.1. ELS ACORDS DE COL·LABORACIÓ ENTRE EL DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA I ELS CONSELLS DE COL·LEGIS PROFESSIONALS

Per tal d'establir un marc general d'actuació en matèria de torn d'ofici per a l'exercici 2006, el dia 22 de febrer de 2006, el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats i el Consell de Col·legis de Procuradors van signar sengles acords de col·laboració amb cadascun dels consells que complementen el Decret 252/1996.

El primer acord de col·laboració va ser signat, d'una part per l'Hble. Sr. Josep Maria Vallès i Casadevall, conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, i per l'altra part l'Excm. Sr. Ricard Borràs Iglesias, president del Consell d'Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya.

El segon acord de col·laboració el va signar, d'una part l'Hble. Sr. Josep Maria Vallès i Casadevall, conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, i per l'altra part l'Excma. Sra. Anna Molerés Muruzábal, presidenta del Consell dels Col·legis de Procuradors dels Tribunals de Catalunya.

L'acord de col·laboració signat amb el Consell de Col·legis d'Advocats regula els aspectes següents:

- Els mòduls de compensació
- Els torns de guàrdia
- La formació i especialització
- L'abonament de les subvencions
- Les despeses de gestió col·legial
- L'aplicació informàtica
- La tramitació d'expedients de justícia gratuïta

L'acord de col·laboració signat amb el Consell de Col·legis de Procuradors regula els aspectes següents:

- Els mòduls de compensació
- L'abonament de les subvencions
- Les despeses de gestió col·legial
- L'aplicació informàtica

La qualificació dels esmentats acords quan fan referència al marc d'actuació en matèria de torn d'ofici és equívoc, així com el seu articulat, al referir-se indistintament a torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta com si fossin termes sinònims. Els aspectes que regulen ambdós acords de col·laboració corresponen únicament a les actuacions dels advocats i de procuradors pels serveis d'assistència, defensa i representació gratuïta quan el sol·licitant acrediti insuficiència de recursos per litigar, atès que quan es tracta d'advocats i procuradors del torn d'ofici els serveis dels lletrats no són gratuïts, i per tant no són a càrrec de l'Administració pública.

3.2. MÒDULS DE COMPENSACIÓ ALS ADVOCATS I ALS PROCURADORS

El Departament de Justícia estableix anualment amb l'informe previ del Consell de Col·legis d'Advocats i del Consell de Col·legis de Procuradors els mòduls de compensació amb càrrec als fons públics, per la prestació dels serveis d'assistència lletrada, defensa jurídica i representació gratuïtes, d'acord amb l'import global de les dotacions pressupostàries, tal com assenyala l'article 26 del Decret 252/1996, de 5 de juliol.

Els mòduls de compensació establerts per a l'exercici 2006 tant per als advocats com per als procuradors es van incrementar un 5% respecte a l'exercici 2005 i s'han aplicat amb efectes des del dia 1 de gener de 2006.

En l'exercici 2006 aquests mòduls es van establir per mitjà de convenis de col·laboració entre el Departament de Justícia, el Consell de Col·legis d'Advocats i el Consell de Col·legis de Procuradors. Els mòduls de compensació estableixen les activitats dels advocats i dels procuradors que han de ser remunerades.

No obstant això, en el cas que s'hagi de compensar una actuació i no existeixi un mòdul específicament previst, s'haurà d'aplicar el criteri 16 interpretatiu de l'Annex 2 de la Resolució JUS/1681/2005 de 31 de maig recollit en els acords de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya per l'establiment del marc d'actuació en matèria de prestació de l'assistència jurídica gratuïta, de 22 de febrer de 2006 i de 20 d'abril de 2007.

El preu del mòdul, actualitzat anualment, pretén compensar el cost de l'activitat professional d'advocats i de procuradors. Els mòduls de compensació dels advocats s'identifiquen per mitjà d'un codi alfanumèric i es distribueixen segons els assumptes jurídics a tractar, de la forma següent:

- Dret penal. Conté un total de dinou assumptes, entre els quals s'inclouen penal general, menors i violència de gènere.
- Dret civil. Conté onze assumptes.
- Dret administratiu. Conté cinc assumptes, entre els qual s'inclouen els procediments en matèria d'estrangeria.
- Dret laboral. Conté dos assumptes.
- Recursos de cassació en tots els àmbits jurídics.
- Assistències al detingut.
- Serveis de guàrdia i assistència.

Els mòduls de compensació dels procuradors dels tribunals es distribueixen segons els assumptes de la forma següent:

- Dret penal. Conté vuit assumptes
- Dret civil. Conté deu assumptes
- Dret administratiu. Conté dos assumptes.

Els mòduls de compensació vigents l'any 2006 figuren en l'annex 1 d'aquest informe.

3.3. LLIURAMENT DE LA SUBVENCIÓ I ACREDITACIÓ DE LES ACTUACIONS DELS ADVOCATS I DELS PROCURADORS

D'acord amb l'article 28 del Decret 252/1996, els imports de les subvencions són lliurats pel Departament de Justícia al Consell de Col·legis d'Advocats i al Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya, per a la compensació dels serveis professionals. En cas que l'import lliurat com a bestreta, per un trimestre, resulti insuficient es tramitarà el lliurament de la regularització dels imports corresponents.

El Consell de Col·legis d'Advocats, el Consell de Col·legis de Procuradors, els col·legis d'advocats i els col·legis de procuradors han d'ingressar els lliuraments en un compte separat a nom seu, identificat com "Aportació de la Generalitat per compensar els serveis d'assistència jurídica gratuïta". Els interessos meritats que generin els comptes esmentats, també s'aplicaran a les compensacions pels serveis subvencionats.

D'acord amb l'article 29.2, del Decret 252/1995, el Consell de Col·legis d'Advocats i el Consell de Col·legis de Procuradors i cadascun dels col·legis d'advocats i col·legis de procuradors de Catalunya, com a entitats receptores de la subvenció, estan subjectes a les obligacions que per a aquest tipus d'entitats estableix la normativa de la Generalitat de Catalunya en matèria de subvencions.

La subvenció, per tal de fer front a les despeses esmentades, és abonada pel Departament de Justícia als respectius consells de col·legis amb periodicitat mensual i es regularitza, si escau, amb periodicitat trimestral. El termini de presentació de la justificació és de quinze dies des de la finalització del trimestre natural.

El procediment d'acreditació de les actuacions dels advocats i procuradors consisteix a justificar, temporalment i administrativament, el nombre de torns i assistències realitzades, degudament quantificades d'acord amb els codis establerts per a cadascun dels mòduls d'actuacions. Aquestes justificacions, que els consells dels respectius col·legis trameten al Departament de Justícia amb periodicitat trimestral, tenen caràcter de certificat.

El Consell de Col·legis d'Advocats una vegada efectuada la comprovació de tota la documentació, certificacions i devolucions, si escau, que rep de cada col·legi d'advocats, la trameta al Departament de Justícia en un document de suport Excel, que conté totes les dades numèriques dels col·legis. El mateix procediment és aplicable als col·legis de procuradors.

D'acord amb el que preveu l'article 32.1 a del Decret 252/1996, el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya, i per tal de justificar els fons rebuts, ha de presentar al Departament de Justícia un certificat desglossat per cadascun dels col·legis d'advocats en el qual constin les dades següents:

- Nombre total de torns de guàrdia o assistències lletrades dutes a terme.
- Nombre total d'assumptes de defensa gratuïta desglossats per tipus de procediment.
- Import total destinats a cadascun dels conceptes.
- Import total rebut com a subvenció.
- Import dels interessos meritats i la seva aplicació.
- Quantitats totals retornades pels lletrats en cas de percepció indeguda de compensacions.

El Departament de Justícia verifica la integritat de la informació i l'exactitud de les dades numèriques de cadascun dels col·legis i les comprova amb els certificats tramesos pels consells. Una vegada fetes les comprovacions esmentades, s'inicia el procediment per a l'atorgament de la bestreta.

A partir d'aquest moment s'inicia el procés de reserva de crèdit adreçada a la Subdirecció General de Gestió Econòmica, es confecciona l'Informe proposta signat pel director general de Relacions amb l'Administració de Justícia, i es confeccionen els esborranys de resolució de concessió de la subvenció i de resolució d'aprovació de la despesa i ordenació del pagament de la subvenció, signat pel secretari general.

La Subdirecció General de Gestió Econòmica del Departament de Justícia finalitza els tràmits administratius anteriors, als quals afegeix al document de pagament i interessa els tràmits de fiscalització prèvia de la intervenció delegada al Departament de Justícia. Tan bon punt la intervenció ha fiscalitzat l'operació, aquest òrgan trameta el document de pagament al Departament d'Economia i Finances perquè s'efectuï el pagament de la subvenció.

L'apartat número 6 del Conveni entre el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya de data 22 de febrer de 2006 estableix que, per tal de millorar la gestió de l'assistència jurídica gratuïta, el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats han de participar en la implementació d'una nova aplicació informàtica de justícia gratuïta, que possibiliti de manera integral la tramitació del procediment de reconeixement del dret per part dels diferents organismes implicats, la gestió dels pagaments al Consell de Col·legis d'Advocats, les actuacions professionals per les actuacions del torn d'ofici i d'assistència o guàrdia i que alhora permeti als professionals la presentació de les sol·licituds de forma telemàtica. El compromís d'integrar el nou aplicatiu informàtic desenvolupat pel Departament de Justícia estava previst que fos plenament operatiu abans de finalitzar l'exercici 2006.

4. FISCALITZACIÓ REALITZADA

Per tal de complir els objectius d'aquest informe, la fiscalització realitzada corresponent a les subvencions atorgades pel Departament de Justícia per a l'any 2006 als col·legis d'advocats de Catalunya, al Consell de Col·legis d'Advocats i al Consell de Col·legis de Procuradors dels Tribunals s'ha desenvolupat en les fases d'actuació següents:

- Treball de camp en la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, on disposen de tota la informació i la documentació justificativa, llevat de la documentació que correspon a la gestió del Servei d'Assistència Jurídica Gratuïta dels col·legis d'advocats i col·legis de procuradors, així com els seus respectius consells.
- Tramesa de sol·licituds de confirmació al Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya i al Consell dels Procuradors de Catalunya, d'acord amb la informació facilitada per la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia.
- Tramesa de sol·licituds de confirmació als set col·legis d'advocats escollits com a mostra i que són els següents: Barcelona, Figueres, Girona, Lleida, Sabadell, Tarragona i Terrassa.
- Treball de camp en cadascun dels set col·legis d'advocats seleccionats, per tal de verificar in situ la informació facilitada en les respostes a les sol·licituds de confirmació i realitzar les proves de compliment sobre les activitats i els imports meritats i pagats, individualment, per advocat i mòdul de compensació d'assistència jurídica gratuïta.

En la sol·licitud de confirmació tramesa al Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya de data 4 de setembre de 2007 es demana que faciliti les dades següents: import de les despeses de gestió del Consell de Col·legis d'Advocats i l'import de la subvenció corresponent a l'assistència jurídica gratuïta rebuda pel Consell de Col·legis d'Advocats i tramesa a cadascun dels col·legis d'advocats.

En la sol·licitud de confirmació tramesa al Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya, de data 4 de setembre de 2007, es demana la mateixa informació que l'esmentada en el punt anterior, referida en aquest cas als procuradors dels tribunals.

La resposta a la sol·licitud de confirmació del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya, rebuda a la Sindicatura de Comptes el dia 6 de novembre de 2007, confirma que la xifra total de les despeses de gestió col·legial corresponent a l'exercici 2006 va ser d'1.878.998,63 €. El Consell no va detallar les despeses de gestió que corresponen a cadascun dels col·legis d'advocats. En el mateix sentit el Consell de Col·legis d'Advocats ha tramès a la Sindicatura una còpia dels certificats trimestrals que corresponen a l'import de les subvencions rebudes del Departament de Justícia pel Servei d'Assistència Jurídica Gratuïta, sense fer

un detall explícit de les despeses que pel mateix concepte ha rebut i ha tramès als col·legis d'advocats de Catalunya.

En la sol·licitud de confirmació tramesa a cadascun dels set col·legis d'advocats seleccionats, per a dur a terme la fiscalització de les subvencions rebudes, es va demanar la informació següent:

- Import de la subvenció rebuda i justificada pels serveis d'orientació jurídica.
- Import de les despeses de gestió col·legial.
- Import de les subvencions rebudes pels conceptes: torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta, tramesa pel Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya.
- Nombre d'advocats i tècnics que durant l'exercici fiscalitzat han estat col·laborant amb el SOJ.
- Expedient amb la documentació justificativa de les activitats d'assistència jurídica gratuïta de cada advocat seleccionat, que figurava en el llistat adjunt a la sol·licitud de confirmació.
- Partits judicials i poblacions que abasta cadascun dels col·legis d'advocats.
- Nombre de comissaries i/o centres de detenció que abasten la competència del col·legi, ja siguin Policia Nacional, Mossos d'Esquadra, Guàrdia Civil o Policia Local.

El nombre de partits judicials, comissaries i/o centres de detenció que abasten les competències dels col·legis d'advocats, i els lletrats i tècnics adscrits són els següents:

Col·legis d'advocats	Partits judicials	Comissaries i/o centres de detenció*	Servei d'orientació jurídica		Assistència jurídica i torn d'ofici	
			Lletrats informadors	Tècnics i administratius	Lletrats	Tècnics i administratius
Barcelona	13	28	14	16	3.188	15
Figuères	1	24	67	2	99	2
Girona	8	20	115	10	384	3
Lleida	7	24	143	4	290	4
Sabadell	2	25	64	2	285	2
Tarragona	3	21	166	17	266	2
Terrassa	2	11	23	2	247	3
Totals	36	153	592	53	4.759	31

Font: Elaboració pròpia

* Corresponen a diferents cossos i forces de seguretat: Mossos d'Esquadra, Guàrdia Civil, Policia Nacional i Policia Local.

En la sol·licitud de confirmació tramesa a cada col·legi seleccionat es va adjuntar una llista nominativa dels advocats seleccionats, per mitjà del mètode de mostreig estratificat, amb el programari específic d'auditoria IDEA. La base de la selecció va ser el nombre d'advocats i els imports pagats durant l'exercici 2006 i que consten en un document en format Excel elaborat per la Subdirecció General de Coordinació de Programes de Millora de l'Accés a la Justícia, d'acord amb les dades que li lliura cada col·legi d'advocats de

Catalunya com a justificació de la subvenció i que estan classificades d'acord amb els assumptes que s'estableixen en els mòduls de compensació, per les actuacions dels advocats corresponents a l'exercici 2006.

La estratificació de la mostra es va fer en estrats de 5.000€, des de 0€ fins a 50.000€. L'import mínim seleccionat pel programa IDEA va ser de 1.712€ i correspon a un advocat del Col·legi d'Advocats de Figueres, i l'import màxim va ser de 49.096€, que correspon a un advocat del Col·legi d'Advocats de Girona.

4.1. FISCALITZACIÓ DEL PROGRAMA PRESSUPOSTARI DE LA DIRECCIÓ GENERAL DE RELACIONS AMB L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA, CODI JU05. PROGRAMA CODI 211

La fitxa resum del programa pressupostari de la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia determina els objectius estratègics, els objectius operatius, els indicadors i les activitats. Pel que fa a l'assistència jurídica gratuïta estableix el següent:

- Objectius estratègics: millorar l'accés dels més desfavorits en la justícia i garantir la qualitat de prestacions del servei.
- Objectius operatius: incrementar els serveis de justícia gratuïta introduint indicadors de qualitat del servei.
- Activitats: dissenyar i posar en marxa el nou model del SOJ i implementar la fitxa d'indicadors per a tots els col·legis d'advocats.

A parer d'aquesta Sindicatura de Comptes, el Departament de Justícia tal com es pot comprovar al llarg d'aquest informe ha complert part dels objectius estratègics i operatius. No obstant això, la Sindicatura de Comptes no té evidències que s'hagi implementat el control respecte a la garantia de la qualitat de les prestacions del Servei de Justícia Gratuïta, atès que no s'han introduït ni indicadors de qualitat ni fitxa d'indicadors per a tots els col·legis d'advocats. Aquesta Sindicatura tampoc no té evidències del disseny i la posada en marxa del nou model del SOJ.

4.2. FISCALITZACIÓ DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA I DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA

El Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb l'article 17 del Decret 252/1996, va establir conjuntament amb els catorze col·legis d'advocats de Catalunya un Servei d'Orientació Jurídica (SOJ). Aquest servei consisteix a facilitar de forma gratuïta als ciutadans que ho sol·liciten un primer assessorament jurídic, així com informar

dels tràmits per al reconeixement de l'assistència jurídica gratuïta (vegeu apartat 2.1 d'aquest informe). Per tal de compensar les despeses del SOJ el Departament de Justícia atorga anualment una subvenció a cadascun dels col·legis d'advocats de Catalunya, d'acord amb els convenis signats. L'import de la subvenció atorgada per a l'exercici 2006 és de 1.284.280,39€. Aquesta xifra inclou tant el SOJ general per import 1.178.920,39€ com el SOJP de 105.360€, segons es desprèn del detall següent:

Subvenció del Departament de Justícia	Import
Servei d'Orientació Jurídica – SOJ	1.178.920,39
Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària – SOJP	105.360,00
Total	1.284.280,39

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Durant l'exercici 2006 el Departament de Justícia va lliurar la subvenció per atendre les despeses del SOJ per mitjà de dues bestretes. El primer pagament es va fer el dia 23 de maig de 2006 i el segon pagament es va efectuar el dia 24 d'agost de 2006.

La distribució de la subvenció per col·legis d'advocats està basada en tres criteris, que són: el nombre de lletrats adscrits, dies setmanals de dedicació i quantitat d'hores diàries dedicades al servei.

La distribució de la subvenció per col·legis d'advocats i dates de pagament és la següent:

Col·legis d'advocats	1r pagament 23.5.2006	2n pagament 24.8.2006	Imports pagats
Barcelona	253.759,05	253.759,06	507.518,11
Figueres	21.508,29	21.508,30	43.016,59
Girona	33.298,99	33.298,99	66.597,98
Granollers	30.189,36	30.189,36	60.378,72
Lleida	29.671,08	29.671,09	59.342,17
Manresa	19.176,07	19.176,08	38.352,15
Mataró	20.471,75	20.471,76	40.943,51
Reus	17.880,39	17.880,39	35.760,78
Sabadell	36.149,49	36.149,50	72.298,99
Sant Feliu Llobregat	25.136,20	25.136,20	50.272,40
Tarragona	33.010,21	33.010,22	66.020,43
Terrassa	31.485,04	37.485,05	68.970,09
Tortosa	16.843,84	16.843,85	33.687,69
Vic	17.880,39	17.880,39	35.760,78
Total	586.460,15	592.460,24	1.178.920,39

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Tots els col·legis d'advocats de Catalunya han justificat la subvenció atorgada pel finançament del SOJ de l'exercici 2006 durant el primer trimestre de l'exercici 2007, en compliment dels terminis establerts tal com es preveu en el punt vuitè del Conveni entre el Departament de Justícia i cada col·legi d'advocats. La justificació s'efectua per mitjà d'una memòria de les activitats dutes a terme, un resum de les despeses imputades a la subvenció atorgada i tots els justificants originals de la despesa de l'activitat.

Les despeses justificades del SOJ, corresponen al manteniment de la infraestructura del Servei i són les següents: despeses de salaris i de Seguretat Social dels advocats contractats en règim laboral, pel que fa al Col·legi d'Advocats de Barcelona i minuts d'honoraris dels advocats per a la resta de col·legis d'advocats; despeses de salaris i de Seguretat Social del personal administratiu de cada col·legi d'advocats; despeses de programari informàtic; despeses de neteja de les instal·lacions; despeses d'aigua, llum i telèfon; despeses de material d'oficina i despeses de manteniment de les fotocopiadores, correus, missatgeria, material d'oficina, assegurances.

Segons la naturalesa de la despesa, cada col·legi d'advocats aplica el seu propi criteri de percentatges de cobertura de la subvenció, els quals poden oscil·lar entre el 10% i el 100% de l'import de la despesa. Aquest percentatge consta en la relació individualitzada de la memòria d'activitats. El criteri emprat per cada col·legi es fonamenta en el temps dedicat al SOJ pels lletrats informadors i pel personal administratiu i en la cobertura de les despeses diverses, segons la seva utilització en el servei.

La Subdirecció General de coordinació de programes de millora de l'accés a la justícia, com a mesura de control comprova cadascun dels justificants originals tramesos per cada col·legi d'advocats, verifica que els càlculs dels percentatges aplicats com a despesa, són els que consten en la relació de la memòria i corresponen a la naturalesa de la despesa. Compulsa cada justificant, amb un segell identificador del servei, alhora que prepara un document de seguiment de les despeses, el qual s'adjunta a l'expedient del SOJ de cada col·legi d'advocats. En aquest document de seguiment s'analitzen les possibles incidències. En el cas de considerar que una o més despeses aplicades no corresponen al SOJ s'efectua un relació detallada de les incidències detectades.

Cal dir que els mateixos documents justificatius originals del SOJ també poden tenir la consideració de despesa de gestió col·legial. Per tant, es pot donar el cas que en una mateixa factura s'hi identifiquin dues compulses amb segells diferenciats i aplicació de percentatges. Una compulsa que es considera com a despesa de gestió col·legial i un altra compulsa que es considera com a despesa originada pel SOJ.

Els imports de la subvenció del SOJ per a l'exercici 2006, pagats pel Departament de Justícia i justificats en la memòria de cada col·legi d'advocats, són els següents:

Col·legis d'advocats	Import de la subvenció rebuda pel SOJ	Despeses justificades	Diferència	Percentatge justificat
Barcelona	507.518,11	702.621,22	195.103,11	38,44
Figueres	43.016,59	43.016,59	0,00	0,00
Girona	66.597,98	66.777,18	179,20	0,26
Granollers	60.378,72	65.770,51	5.391,79	8,93
Lleida	59.342,17	60.850,68	1.508,51	2,54
Manresa	38.352,15	38.363,35	11,20	0,03
Mataró	40.943,51	44.361,54	3.418,03	8,34
Reus	35.760,78	45.499,45	9.738,67	27,23
Sabadell	72.298,99	83.497,01	11.198,02	15,48
San Feliu Llobregat	50.272,40	56.553,03	6.280,63	12,49
Tarragona	66.020,43	70.611,78	4.591,35	6,95
Terrassa	68.970,09	123.720,10	54.750,01	79,38
Tortosa	33.687,69	33.770,51	82,82	0,24
Vic	35.760,78	35.760,78	0,00	0,00
Total	1.178.920,39	1.471.173,73	292.253,34	24,79

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia

Tal com es pot veure en el quadre anterior entre l'import de la subvenció atorgada pel Departament de Justícia i les despeses justificades pels col·legis d'advocats es produeix una diferència de 292.253,34€ en excés de despeses justificades, que representa una desviació percentual del 24,79%. L'esmentada desviació és deguda al fet que cada col·legi d'advocats aplica el seu criteri, tant en la imputació de les despeses com en els percentatges de cobertura.

Segons es desprèn de la Memòria anual d'activitats de l'exercici 2006 de cadascun dels catorze col·legis d'advocats de Catalunya, i de la Memòria del Departament de Justícia durant l'exercici 2006 en el SOJ s'han atès un total de 46.353 consultes. El detall de les consultes per col·legis d'advocats és el següent:

Col·legis d'advocats	Nombre de consultes SOJ
Barcelona	21.642
Figueres	864
Girona	3.607
Granollers	2.714
Lleida	1.686
Manresa	1.100
Mataró	720
Reus	766
Sabadell	4.074
Sant Feliu de Llobregat	1.916
Tarragona	1.748
Terrassa	2.999
Tortosa	1.056
Vic	1.461
Total consultes exercici 2006	46.353

Font: Elaboració pròpia a partir de les memòries de SOJ dels col·legis d'advocats i del Departament de Justícia.

La Sindicatura de Comptes ha verificat les dades següents:

- Els catorze col·legis d'advocats de Catalunya han tramès les Memòries justificatives del SOJ al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.
- Les Memòries justificatives del SOJ contenen el total de les despeses i el total dels justificants originals.
- Els justificants originals han estat compulsats pel Departament de Justícia
- S'han verificat els càlculs percentuals de cobertura de despeses.
- D'acord amb la Memòria justificativa de cada col·legi d'advocats el Departament de Justícia ha preparat un full de control de les despeses del SOJ individualitzat, amb les possibles incidències.
- Els imports corresponents a les despeses del SOJ que figuren en la sol·licitud de confirmació de data 4 de setembre del 2007, tramesa als col·legis d'Advocats seleccionats de Barcelona, Figueres, Girona, Lleida, Sabadell, Tarragona i Terrassa es corresponen als imports lliurats pel Departament de Justícia.

De les proves de verificació realitzades no es desprenen incidències significatives. No obstant això, cal dir que la preparació de les memòries és heterogènia. La Sindicatura no té evidències que existeixi un model de memòria normalitzat aprovat per la Comissió Mixta de seguiment en matèria d'assistència jurídica gratuïta, amb caràcter general per a tots els col·legis tal com preveu el punt vuitè del Conveni, per a l'exercici 2006, entre el Departament de Justícia i els col·legis d'advocats.

El Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya va fer efectiva la subvenció del SOJP de l'exercici 2006, per mitjà de quatre lliuraments trimestrals, d'acord amb els termes previstos en el Conveni de col·laboració de 25 de juliol de 2005 i que han estat els següents:

Resolucions d'atorgament de la subvenció – SOJP	Trimestres	Import-SOJP
3 de març de 2006	Primer	27.300,00
16 de maig de 2006	Segon	27.300,00
21 de juliol de 2006	Tercer	27.300,00
24 d'octubre de 2006	Quart	23.460,00
Total		105.360,00

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Segons estableix el punt quart del Conveni de 25 de juliol de 2005, la prestació del SOJP es du a terme de dilluns a divendres, en l'horari establert atenent sempre a les necessitats dels interns, la disponibilitat d'advocats i el desenvolupament normal de l'establiment peni-

tenciari. La distribució temporal per centres penitenciaris és la següent: quatre hores a la setmana en els centres de dones de Barcelona, Figueres i Girona, set hores a la setmana en els centres de Tarragona i Joves de Barcelona, onze hores a la setmana en els centres de Quatre Camins, Brians, Ponent i Centre d'Homes de Barcelona. El punt setè del Conveni de col·laboració estableix que el Departament de Justícia ha de finançar la prestació mitjançant la compensació de 30 € per hora de servei prestat.

En l'informe anual corresponent a l'exercici 2006, que elabora el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya, s'indica que en els centres penitenciaris de Catalunya s'han realitzat 4.626 assessoraments jurídics. Les matèries objecte d'assessorament han estat de l'àmbit penitenciar (1.875), d'execució penal (1.535) i d'altres matèries jurídiques (1.216). Així mateix s'han realitzat 460 sol·licituds de reconeixement d'assistència jurídica gratuïta als interns i internes.

El nombre d'hores trimestrals de prestació del SOJP, segons les resolucions trimestrals del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, han estat les següents:

Trimestre	Total hores setmanals	Setmanes	Total hores trimestrals	Preu per hora	Totals
Primer	70	13	910	30	27.300,00
Segon	70	13	910	30	27.300,00
Tercer	70	13	910	30	27.300,00
Quart	70	13	910	30	27.300,00
Regularització 1r i 2n trimestres	0	0	(128)	30	(3.840,00)
Totals	280	52	3.512		105.360,00

Font: Elaboració pròpia.

4.3. FISCALITZACIÓ DE L'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA. COL·LEGIS D'ADVOCATS

L'assistència jurídica gratuïta comprèn les activitats de defensa jurídica i assistència al detingut o pres per part d'advocats en exercici inscrits al torn d'ofici als col·legis d'advocats corresponents.

Pràcticament, totes les actuacions meritades pels advocats durant l'exercici 2006 tenen reconegut el dret d'assistència jurídica gratuïta per les comissions d'assistència jurídica respectives (vegeu apartat 2.2 de l'informe). El procediment d'acreditació de les actuacions lletrades es descriu en l'apartat 3.2 d'aquest informe.

El total dels imports meritats i el nombre d'actuacions professionals corresponents a l'exercici 2006 dels advocats adscrits al servei d'assistència jurídica gratuïta dels col·legis d'advocats de Catalunya han estat les següents:

Assistència jurídica gratuïta		Tipus d'actuacions professionals				Total actuacions	
Col·legis d'advocats	Nombre d'advocats	Assistència detingut/pres		Defensa jurídica		Nombre	Import
		Nombre	Import	Nombre	Import		
Barcelona	3.188	49.407	5.349.508,00	60.911	11.757.786,50	110.318	17.107.294,50
Figueres	99	2.730	378.398,00	2.963	555.429,25	5.693	933.827,25
Girona	384	9.250	1.236.252,00	13.875	2.714.417,25	23.125	3.950.669,25
Granollers	166	4.326	565.842,00	5.966	1.236.940,00	10.292	1.802.782,00
Lleida	290	6.639	706.572,00	7.372	1.466.719,75	14.011	2.173.291,75
Manresa	86	1.724	220.914,00	3.127	659.208,75	4.851	880.122,75
Mataró	154	3.496	422.704,00	4.889	1.027.340,75	8.385	1.450.044,75
Reus	142	2.181	307.657,00	2.486	544.508,75	4.667	852.165,75
Sabadell	285	5.302	606.610,00	8.183	1.765.604,50	13.485	2.372.214,50
S. Feliu Llobregat	136	3.906	475.549,00	6.829	1.286.597,25	10.735	1.762.146,25
Tarragona	266	4.659	689.008,00	7.753	1.639.704,25	12.412	2.328.712,25
Terrassa	247	4.718	550.088,00	5.812	1.151.337,75	10.530	1.701.425,75
Tortosa	103	1.825	272.144,00	2.078	468.632,75	3.903	740.776,75
Vic	85	1.625	215.112,00	2.171	457.338,00	3.796	672.450,00
Total	5.631	101.788	11.996.358,00	134.415	26.731.565,50	236.203	38.727.923,50

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Per tal de dur a terme les proves de compliment i verificar l'aplicació de la subvenció atorgada d'assistència jurídica gratuïta, la Sindicatura de Comptes ha seleccionat set col·legis d'advocats (vegeu apartat 4 de l'informe). El criteri emprat ha estat seleccionat els col·legis d'advocats de les quatre capitals de província (Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona) i tres col·legis més de forma aleatòria que han estat els col·legis d'advocats de Figueres, Sabadell i Terrassa. La despesa total dels set col·legis seleccionats representa un import de 30.567.435,25€, que correspon un 79% de la despesa d'assistència jurídica gratuïta de l'exercici 2006.

Els beneficiaris directes de la subvenció són els col·legiats, adscrits al serveis d'assistència jurídica gratuïta dels col·legis d'advocats de Catalunya, i en conseqüència, l'objecte de control són les activitats meritades i els pagaments efectuats als advocats, és a dir, l'aplicació de la subvenció. La mostra seleccionada per la Sindicatura de Comptes proporciona un total de 170 lletrats, amb un nombre de 26.107 actuacions professionals per un import total meritat de 3.070.775,75€. El detall de la mostra per col·legis d'advocats seleccionats, actuacions professionals i imports meritats és el següent:

Mostra seleccionada assistència jurídica gratuïta		Tipus d'actuacions professionals				Total actuacions	
Col·legi d'advocats	Nombre d'advocats	Assistència detingut / pres		Defensa jurídica		Nombre	Import
		Nombre	Import	Nombre	Import		
Barcelona	50	4.612	348.357,00	4.030	736.071,50	8.642	1.084.428,50
Figueres	20	1.552	114.416,00	1.125	194.460,75	2.677	308.876,75
Girona	20	1.845	99.593,00	3.494	317.471,00	5.339	417.064,00
Lleida	20	1.521	134.099,00	1.235	227.327,50	2.756	361.426,50
Sabadell	20	963	79.597,00	1.295	255.928,00	2.258	335.525,00
Tarragona	20	1.223	79.993,00	1.132	210.068,50	2.355	290.061,50
Terrassa	20	1.032	90.625,00	1.048	182.769,50	2.080	273.394,50
Totals	170	12.748	946.680,00	13.359	2.124.096,75	26.107	3.070.776,75

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

El dia 4 de setembre de 2007 la Sindicatura de Comptes va trametre als col·legis d'advocats seleccionats una sol·licitud de confirmació en la qual s'adjuntava una relació nominal dels advocats en la qual constava l'import meritat per cada advocat durant l'exercici 2006. En la mateixa sol·licitud es demanava que els col·legis possessin a disposició de la Sindicatura l'expedient on constés la documentació justificativa de les actuacions d'assistència jurídica gratuïta efectuades per cada advocat seleccionat.

La Sindicatura va rebre les respostes a la carta de confirmació tramesa en la qual els col·legis manifestaven la seva disposició a facilitar a la Sindicatura els expedients dels advocats seleccionats amb la documentació justificativa corresponent. La Sindicatura va acordar un calendari de visites a les seus dels diferents col·legis d'advocats seleccionats per tal de dur a terme el treball de camp in situ.

El treball de camp va posar de manifest que els col·legis d'advocats no disposen d'una llista en la qual quedi reflectida tota la informació de les actuacions dels advocats efectuades durant l'exercici.

Per tal de realitzar el control de les actuacions d'assistència i defensa, la Sindicatura va comprovar que el nombre d'actuacions dels lletrats que els col·legis d'advocats han tramès al Departament de Justícia coincideix amb la informació i documentació de cada col·legi.

La Sindicatura va sol·licitar als col·legis d'advocats seleccionats que prepararessin la informació requerida. Els col·legis d'advocats de Girona, Lleida i Terrassa la van facilitar, mentre que els col·legis de Barcelona, Tarragona, Sabadell i Figueres van manifestar que el seu programa informàtic no permetia fer-ho. Els col·legis que no van facilitar aquesta informació representen un 66% del total dels imports respecte a les actuacions seleccionades.

La Sindicatura de Comptes a partir de la informació que ha facilitat el Departament de Justícia ha elaborat la informació anual individualitzada per a cada advocat. Aquesta informació ha permès a la Sindicatura de Comptes examinar les actuacions dels advocats i comprovar que cadascuna de les actuacions d'assistència lletrada i defensa jurídica estiguin documentalment justificades en els expedients dels lletrats que figuren en els col·legis d'advocats.

De la mostra d'advocats seleccionats, la Sindicatura de Comptes ha verificat que en cadascuna de les actuacions individuals hi figurin les dades i la documentació següent:

En les actuacions d'assistència lletrada:

- Protocol d'actuació o justificant
- Número de col·legiat
- Nom de l'advocat
- Número de designació i any o telefonema

En les actuacions dels advocats en les comissaries o centres de detenció i penitenciari:

- Nom de la comissaria o del centre penitenciari
- Tipus de delictes
- Dia i hora de l'activitat
- Tipus de diligències
- Segell de la comissaria o del centre penitenciari

En les actuacions davant dels jutjats:

- Número del jutjat i nom de la localitat
- Tipus de delictes
- Dia i hora de l'activitat
- Número de procediment
- Segell del jutjat

En les actuacions de defensa jurídica:

- Protocol d'actuació o justificant
- Número de col·legiat
- Nom de l'advocat
- Número de designació i any
- Jutjat o tribunal
- Tipus de procediment i número
- Identificació de l'actuació de defensa jurídica d'acord amb els mòduls:
  - Penals
  - Menors
  - Penitenciari
  - Violència de gènere
  - Civil
  - Matrimonial
  - Estrangeria
  - Contenciós administratiu
  - Social
  - Procediments especials

Documents justificatius de defensa jurídica:

- Sentències
- Interlocutòries d'inici del judici oral
- Actes de judici
- Escrits d'al·legacions als jutjats
- Actes de procediment de conformitat

- Ordres d'expulsió del territori espanyol
- Escrits de recursos i de contestacions a les demandes
- Documents específics dels procediments especials, com poden ser de la jurisdicció militar i altres.

Cal dir que tant en les actuacions d'assistència lletrada com en les d'assistència jurídica, la Sindicatura de Comptes ha comprovat que els serveis administratius d'assistència jurídica gratuïta i/o del torn d'ofici dels col·legis d'advocats autoritzen i/o cancel·len manualment cadascuna de les actuacions, per tal que no es produeixi duplicitat en els pagaments o que es justifiquin actuacions que no es corresponguin amb els mòduls d'actuacions.

De les proves realitzades no es desprenen incidències significatives. Les úniques incidències que s'han detectat són les que corresponen al meritament de les actuacions entre exercicis. Cal dir que el Departament de Justícia va facilitar la documentació correctament ajustada per exercicis. Totes les incidències van ser correctament conciliades pels col·legis d'advocats.

La Sindicatura entén que els col·legis d'advocats haurien de disposar d'una fitxa comptable i de gestió anual i individualitzada per cada advocat que presta el Servei d'Assistència Jurídica i defensa gratuïta, que contingués totes aquelles dades essencials que fan possible el control i el seguiment de l'activitat per col·legiat. Tota la informació ha d'estar detallada en la nova aplicació informàtica de justícia gratuïta, que figura en el punt sisè de l'Acord de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats.

4.4. FISCALITZACIÓ DE LA GESTIÓ COL·LEGIAL. COL·LEGIS D'ADVOCATS

Per tal de finançar les despeses de gestió col·legial, el Departament de Justícia atorga anualment al Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya i al Consell de Col·legis de Procuradors una subvenció, el límit de la qual és el 8% de l'import meritat del total de l'annualitat com a compensació de les actuacions lletrades efectuades durant l'exercici. L'import total de la subvenció atorgada per aquest concepte corresponent a l'exercici 2006 al Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya és d'1.878.998,63 €.

Aquesta quantitat s'ha lliurat per mitjà de quatre bestretes trimestrals, d'acord amb les resolucions d'aprovació de la despesa i ordenació del pagament, i que són les següents:

Trimestre	Data resolució	Import de la subvenció gestió col·legial
Primer	30 de gener de 2006	469.750,13
Segon	20 d'abril de 2006	469.749,50
Tercer	20 de juliol de 2006	469.749,50
Quart	20 d'octubre de 2006	469.749,50
Total		1.878.998,63

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

El Consell de Col·legis d'Advocats i el Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya distribueixen la subvenció esmentada entre els seus col·legis respectius d'acord amb les previsions de l'article 31 del Decret 252/1996, de 5 de juliol.

Els col·legis d'advocats, els col·legis de procuradors i els seus respectius consells han justificat documentalment davant el Departament de Justícia l'aplicació de la subvenció rebuda en concepte de gestió col·legial. La distribució de la subvenció de les despeses de gestió col·legial, per col·legis d'advocats i Consell, és la següent:

Col·legis d'advocats i Consell de Col·legis d'Advocats	Import de la subvenció gestió col·legial
Barcelona	761.867,67
Figueres	60.106,00
Girona	176.353,27
Granollers	57.375,28
Lleida	100.798,50
Manresa	26.376,49
Mataró	46.172,30
Reus	34.572,32
Sabadell	107.868,15
Sant Feliu de Llobregat	81.619,16
Tarragona	76.626,60
Terrassa	62.858,71
Tortosa	24.237,16
Vic	25.643,83
Consell de Col·legis d'Advocats	236.523,19
Total	1.878.998,63

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Els col·legis d'advocats i el Consell de Col·legis d'Advocats trameten al Departament de Justícia tots els comprovants originals de les despeses que corresponen a la gestió col·legial, i una relació detallada de les despeses directes i indirectes, en forma de liquidació.

Les despeses que s'imputen a la gestió col·legial corresponen a despeses d'infraestructura del servei i són les següents: despeses de salaris i de Seguretat Social del personal adscrit al servei; despeses de manteniment, com la neteja, aigua, llum, comunicacions, material d'oficina; manteniment de fotocopiadores, missatgeria i altres. També s'hi inclouen despeses en inversions en mobiliari, manteniment del servei informàtic, sala de togues i altres despeses indirectes.

Les despeses de gestió col·legial estan justificades per mitjà de factures en les quals també s'hi inclouen despeses relacionades amb el SOJ. Cada concepte imputat com a despesa de gestió col·legial és el resultat d'un percentatge que cada col·legi d'advocats, i el Consell de Col·legis, aplica segons el seu criteri. Aquests percentatges oscil·len entre un 10% i un 100% de la despesa. El criteri emprat per cada col·legi per a la imputació del

percentatge deriva, per una banda, del temps emprat pel personal adscrit al servei, i per l'altra del grau de cobertura de la despesa, segons la utilització del servei de gestió col·legial.

Tal com es diu en l'apartat 4.1, la mateixa documentació serveix per justificar tan les despeses del SOJ com les despeses de gestió col·legial. Per tant el mateix document conté dues compulses diferents.

La Subdirecció General de Coordinació de Programes de Millora de l'Accés a la Justícia, per tal de verificar la raonabilitat de les despeses imputades, examina cada comprovant original i la seva adequació al servei, verifica els càlculs dels percentatges aplicats com a despesa de gestió col·legial, alhora que elabora un document intern en el qual s'analitzen les despeses imputades per conceptes així com les possibles incidències.

La Sindicatura de Comptes ha verificat les dades següents:

- L'import de la subvenció rebuda per a les despeses de gestió col·legial, es correspon amb els imports lliurats pel Departament de Justícia a cadascun dels col·legis d'advocats de Catalunya i al Consell de Col·legis d'Advocats per aquest concepte.
- La documentació tramesa al Departament de Justícia, pels col·legis d'advocats i el Consell de Col·legis d'Advocats com a justificació de la subvenció de la gestió col·legial, es correspon amb la documentació original.
- La documentació original està degudament compulsada pel Departament de Justícia.
- El Departament de Justícia ha verificat els càlculs de la liquidació i la distribució percentual de cobertura de despeses, pels conceptes justificats.
- L'import total de la subvenció aplicada a despeses de gestió col·legial a cada col·legi d'advocats no supera el 8% de l'import meritat per les assistències i les actuacions lletrades de l'annualitat, d'acord amb el que preveu l'article 30 del Decret 252/1995, de 5 de juliol.
- L'import corresponent a les despeses de gestió col·legial que figuren en la sol·licitud de confirmació de data 4 de setembre del 2007, dels col·legis d'advocats seleccionats de Barcelona, Figueres, Girona, Lleida, Sabadell, Tarragona i Terrassa es corresponen amb els imports lliurats pel Departament de Justícia.

De les proves de verificació realitzades no es desprenen incidències significatives. Cal dir que la preparació de la liquidació per part dels col·legis d'advocats i del Consell de Col·legis d'Advocats és heterogènia. La Sindicatura no té evidència que existeixi un model normalitzat de liquidació de despeses.

4.5. FISCALITZACIÓ DEL SERVEI DE REPRESENTACIÓ JURÍDICA GRATUÏTA. COL·LEGIS DE PROCURADORS

Les actuacions dels procuradors dels tribunals consisteixen en la representació jurídica d'aquelles persones que tenen reconegut el dret a l'assistència jurídica gratuïta a requeriment dels col·legis d'advocats o dels mateixos tribunals de justícia. L'acreditació de les actuacions és la mateixa que la que s'exigeix als advocats, i que es descriu en l'apartat 3.2 d'aquest informe.

Les actuacions de representació jurídica gratuïta per part dels procuradors dels tribunals ja tenen reconegut el dret a l'assistència jurídica gratuïta atès que les peticions provenen dels jutjats o bé del Servei de Tramitació dels col·legis d'advocats.

Per tal de fiscalitzar la subvenció atorgada pel Departament de Justícia al Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya, la Sindicatura de Comptes ha dut a terme una prova substantiva desenvolupada en dues fases.

La primera fase de la fiscalització ha consistit a la tramesa d'una sol·licitud de confirmació de data 4 de setembre de 2007 al Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya en la qual sol·licitàvem les dades següents:

- Imports rebuts pel Consell de Col·legis de Procuradors en concepte de subvenció per la representació jurídica gratuïta i lliurats a cadascun dels col·legis de procuradors.
- Import de les despeses de gestió del Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya i de cadascun dels col·legis de procuradors de Catalunya.

La segona fase de la fiscalització ha consistit a verificar les dades que el Consell de Col·legis de Procuradors ha tramès a la Sindicatura, amb les dades i documentació justificativa que consta en el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. El seu detall és el següent:

Col·legis de procuradors	Nombre de procuradors	Àmbit jurídic de les actuacions dels procuradors						Total actuacions	
		Penal		Civil		Contenciós		Nombre	Import
		Nombre	Import	Nombre	Import	Nombre	Import		
Barcelona	427	42.794	1.157.794,00	11.495	583.095,50	538	28.245,00	54.827	1.769.134,50
Girona	65	9.690	251.335,50	1.683	83.926,50	237	12.442,50	11.610	347.704,50
Lleida	60	3.766	97.023,50	967	50.735,00	0	0,00	4.733	147.758,50
Manresa	30	2.366	68.731,00	1.102	54.860,50	0	0,00	3.468	123.591,50
Mataró	34	4.929	137.536,50	1.808	85.413,50	0	0,00	6.737	222.950,00
Reus	14	1.845	47.790,00	676	33.986,50	0	0,00	2.521	81.776,50
Tarragona	45	5.158	134.520,50	1.052	52.161,50	39	2.047,50	6.249	188.729,50
Terrassa	35	3.317	88.223,50	1.274	61.364,50	0	0,00	4.591	149.588,00
Tortosa	13	1.079	26.629,00	472	22.966,50	0	0,00	1.551	49.595,50
Totals	723	74.944	2.009.583,50	20.529	1.028.510,00	814	42.735,00	96.287	3.080.828,50

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada pel Departament de Justícia i els col·legis de procuradors.

En la resposta de data 7 de setembre de 2007, el Consell de Col·legis de Procuradors ha confirmat l'import total de les actuacions i l'import de cadascun dels col·legis de procuradors.

La subvenció atorgada en concepte de representació jurídica a cadascun dels col·legis de procuradors de Catalunya ha estat la següent:

Col·legis de procuradors	Import de la subvenció	Import confirmat
Barcelona	1.769.134,50	1.769.134,50
Girona	347.704,50	347.704,50
Lleida	147.758,50	147.758,50
Manresa	123.591,50	123.591,50
Mataró	222.950,00	222.950,00
Reus	81.776,50	81.776,50
Tarragona	188.729,50	188.729,50
Terrassa	149.588,00	149.588,00
Tortosa	49.595,50	49.595,50
Totals	3.080.828,50	3.080.828,50

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

El resultat d'aquesta prova substantiva ha estat satisfactori, sense que s'hagin produït incidències significatives.

4.6. FISCALITZACIÓ DE LA GESTIÓ COL·LEGIAL. COL·LEGIS DE PROCURADORS

El detall de la subvenció atorgada pel Departament de Justícia en concepte de despeses de gestió col·legial i confirmada pel Consell de Col·legis de Procuradors és la següent:

Consell i col·legis de procuradors	Import de la subvenció	Imports confirmats
Consell	19.502,50	19.502,50
Barcelona	120.389,50	120.389,50
Girona	29.997,00	29.997,00
Lleida	10.606,75	10.606,75
Manresa	6.110,50	6.110,50
Mataró	14.239,50	14.239,50
Reus	4.306,50	4.306,50
Tarragona	16.522,00	16.522,00
Terrassa	8.681,75	8.681,75
Tortosa	3.674,00	3.674,00
Totals	234.030,00	234.030,00

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

El procediment de control de les despeses de gestió col·legial dels col·legis de procuradors dels tribunals de Catalunya per part del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya és el mateix que el que es fa pels col·legis d'advocats i es descriu en l'apartat 3.2 d'aquest informe. El resultat d'aquesta prova substantiva ha estat satisfactori, sense que s'hagin produït incidències significatives.

4.7. EVOLUCIÓ DE LES DESPESES EN JUSTÍCIA GRATUÏTA

L'evolució de les despeses en assistència jurídica gratuïta ha esta la següent:

Despeses	2003	2004	2005	2006
Assistència jurídica gratuïta – advocats	17.753.448,75	22.172.591,50	23.822.078,50	26.731.565,50
Assistències al detingut – advocats	7.345.531,00	8.637.820,00	10.317.552,00	11.996.358,00
Despeses de gestió col·legis d'advocats	1.508.059,57	1.538.220,77	1.789.522,50	1.878.998,63
Servei d'orientació jurídica	1.087.711,70	1.115.992,19	1.157.121,95	1.284.280,39
Total despeses col·legis d'advocats	27.694.751,02	33.464.624,46	37.086.274,95	41.891.202,52
Assistència jurídica gratuïta – procuradors	2.296.452,50	2.570.490,50	2.813.511,00	3.080.828,50
Despeses de gestió col·legis de procuradors	183.716,20	142.442,38	225.080,88	234.030,00
Total despeses col·legis de procuradors	2.480.168,70	2.712.932,88	3.038.591,88	3.314.858,50
Total despeses	30.174.919,72	36.177.557,34	40.124.866,83	45.206.061,02

Imports en euros.

Font: Memòria de l'exercici 2006 del Departament de Justícia.

Tal com es desprèn del quadre anterior, el total de les despeses dels col·legis d'advocats i dels col·legis de procuradors que corresponen a l'exercici 2006 reflecteix un import total de 45.206.061,02 €, mentre que la liquidació pressupostària per al mateix exercici, i pels mateixos conceptes, reflecteix un import total de 49.349.237,95 € (vegeu apartat 3 d'aquest informe). La diferència entre els dos imports esmentats és de 4.143.176,93 €.

Aquesta diferència és deguda a la regularització del preu dels mòduls del primer semestre de l'exercici 2005, corresponents als advocats i als procuradors, que es va efectuar durant l'exercici 2006.

L'evolució de les despeses, prenent com a base l'exercici 2003, és la següent:

Període	Import inicial	Import final	Increment	%
2003 – 2004	30.174.919,72	36.177.557,34	6.002.637,62	19,89
2004 – 2005	36.177.557,34	40.124.833,83	3.947.309,49	10,91
2005 – 2006	40.124.833,83	45.206.061,02	5.081.194,19	12,66
2003 – 2006	30.174.919,72	45.206.061,02	15.031.141,30	49,81

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

El quadre anterior mostra els increments dels imports de les despeses entre exercicis, en imports i percentatges que corresponen als conceptes que integren el servei públic d'assistència jurídica gratuïta.

La variació absoluta entre l'exercici 2003 i l'exercici 2006 ha estat d'un increment de 15.031.141,30 €, que percentualment significa un augment d'un 49,81%.

Tot i que l'objectiu d'aquest informe no és explicar la variació tan significativa en l'augment de la subvenció corresponent, cal dir que aquest augment no obeeix a una única causa

sinó a diverses. Cal destacar l'augment significatiu de població a Catalunya durant els últims cinc anys, la nova regulació en matèries penals, com són l'aprovació de la Llei de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, els procediments en matèria d'estrangeria, i la legislació penal sobre menors, així com l'extensió del dret a l'assistència jurídica gratuïta a qualsevol persona que es trobi en territori espanyol, d'acord amb la Sentència 95/2003 del Tribunal Constitucional.

5. CONCLUSIONS

5.1. CONCLUSIÓ GENERAL SOBRE LA JUSTIFICACIÓ L'APLICACIÓ I LA DISTRIBUCIÓ DE LES SUBVENCIONS

La Sindicatura de Comptes, d'acord amb els objectius, abast i procediments emprats per dur a terme aquesta fiscalització, expressa la següent conclusió:

Les subvencions atorgades pel Departament de Justícia al Consell de Col·legis d'Advocats, al Consell de Col·legis de Procuradors dels tribunals, i a cadascun dels col·legis d'advocats i col·legis de procuradors de Catalunya, corresponents a l'exercici 2006 pel finançament de l'assistència jurídica, de la representació lletrada, del servei d'orientació jurídica, així com de les despeses de gestió col·legial, compleixen el mandat constitucional d'accés a la justícia gratuïta per aquelles persones que reuneixin els requisits legals per accedir-hi.

Així mateix, i d'acord amb l'abast de les proves realitzades, les esmentades subvencions estan degudament justificades, s'han aplicat a les finalitats per a les quals han estat atorgades i la seva distribució s'ha fet d'acord amb la normativa aplicable.

5.2. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

5.2.1. Objectius del Programa del pressupost de la Generalitat de Catalunya per a l'exercici 2006 de l'Administració de Justícia, codi 211, que pertany a la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia

Activitat: Implantar fitxa d'indicadors de qualitat per a tots els col·legis d'advocats

La Sindicatura de Comptes no té evidències que s'hagin introduït indicadors de qualitat del servei en la prestació del Servei de Justícia Gratuïta, tal com preveu el Programa pressupostari de l'Administració de Justícia.

Tot i entendre la dificultat que pot suposar la introducció d'indicadors de qualitat entre els quals es manifesti el grau de satisfacció de l'usuari, la Sindicatura de Comptes recomana

la introducció d'aquests indicadors ja que permetran avaluar l'eficiència i l'eficàcia de les subvencions per a l'assistència jurídica gratuïta, així com conèixer el parer dels usuaris en la qualitat del servei.

Activitat: dissenyar i posar en marxa el nou model del SOJ

La Sindicatura de Comptes no té evidències que durant l'exercici 2006 s'hagi posat en marxa el nou model del SOJ. En aquest sentit la Sindicatura no té coneixement de l'abast i contingut d'aquest nou model, ni si contempla l'aspecte de gestió del SOJ i el finançament d'aquest servei, que cal remarcar que presta o dóna cadascun dels col·legis d'advocats de Catalunya. En conseqüència la Sindicatura de Comptes no ha pogut avaluar aquesta activitat, que correspon a l'objectiu d'aquest programa pressupostari, referent a la justificació del SOJ.

Tot i que els col·legis d'advocats de Catalunya han justificat la subvenció que correspon a les despeses del SOJ, la Sindicatura de Comptes recomana que es compleixi el punt vuitè de cada Conveni vigent, entre el Departament de Justícia i els col·legis d'advocats de Catalunya, que preveuen un model normalitzat de memòria per a la justificació de la subvenció, atès que no té evidències de l'existència de l'esmentat model.

Cal dir que el model normalitzat de memòria hauria d'incloure la normalització de les despeses subvencionables així com els índexs o percentatges de cobertura de la despesa. La preparació d'aquesta memòria normalitzada ha de servir perquè el Departament de Justícia dugui a terme aquelles comprovacions que cregui convenientes i també ha de permetre la comparabilitat i l'evolució de la despesa en sèries temporals que ajudin a millorar la gestió pressupostària, d'aquestes subvencions així com el retiment de comptes en forma homogènia.

La Sindicatura de Comptes entén que la preparació d'aquesta memòria normalitzada ha d'estar vinculada a la posada en marxa del nou model del SOJ.

Despeses de gestió col·legial del Consell de Col·legis d'Advocats, i dels col·legis d'advocats de Catalunya

Tal com s'explica en l'apartat 4.3 d'aquest informe les despeses de gestió col·legial s'han justificat i, el límit percentual establert en l'article 30 del Decret 252/1995, de 5 de juliol, no s'ha ultrapassat. No obstant això, la Sindicatura de Comptes recomana que el Departament de Justícia estableixi un model normalitzat de liquidació de despeses en el qual es determini la despesa subvencionable i el percentatge o índex de cobertura subvencionat.

5.2.2. Assistència jurídica gratuïta

La Sindicatura de Comptes recomana que els protocols d'assistència lletrada i els protocols de defensa jurídica estiguin identificats per a l'exercici al qual pertanyen. També recomana que en els protocols de defensa jurídica hi consti no únicament la identificació del procediment de defensa o assumpte, o sigui el mòdul, sinó que s'identifiqui també amb el codi establert.

La Sindicatura de Comptes recomana que el número de designació definitiva, que facilita el programa de gestió de l'assistència jurídica gratuïta, no sigui identificat en el protocol manualment, sinó que el mateix programa de gestió faciliti una impressió mecànica en el protocol de defensa jurídica.

La Sindicatura de Comptes manifesta que l'element de control, que ha de justificar l'import rebut corresponent a l'assistència o defensa jurídica gratuïta en el mòdul d'actuació, és l'advocat. En conseqüència les recomanacions que es fan tot seguit tenen aquest objectiu.

La Sindicatura de Comptes recomana que els col·legis d'advocats preparin una llista individualitzada per advocat i any -o que el programa informàtic de gestió de l'assistència jurídica tingui aquesta possibilitat- en la qual constin totes les actuacions per advocat per ordre cronològic. Aquesta informació individualitzada hauria de contenir com a mínim, i a partir del número d'assistència o designació, la informació següent: data de l'actuació, tipus de procediment, codi i import del mòdul, nom de beneficiari, jutjat, causa de detenció, data i número de liquidació, així com qualsevol altra informació que es consideri rellevant. Aquest resum o llista individualitzada hauria de permetre un enllaç amb l'arxiu on hi ha la documentació justificativa de les activitats realitzades.

5.2.3. Mòduls de compensació

El preu o l'import del mòdul de compensació pels assumptes o activitats dels advocats, ja sigui assistència o defensa jurídica, es fixa cada exercici per mitjà dels convenis de col·laboració entre el Departament de Justícia i els col·legis d'advocats de Catalunya, tal com s'explica en l'apartat 3.2 d'aquest informe. En l'exercici 2006 el preu del mòdul s'ha incrementat un 5% respecte a l'exercici 2005.

La Sindicatura de Comptes no ha pogut examinar si l'import establert en els mòduls de compensació cobreixen o no el cost de l'activitat desenvolupada, atès que no té evidències que existeixi un sistema de costos que determini els preus establerts en els mòduls.

La Sindicatura de Comptes recomana que s'estableixi un sistema de costos, d'acord amb criteris objectius, ja sigui amb criteris de temps estimat de dedicació, segons el tipus d'actuació, en la seva complexitat, o bé amb una combinació d'ambdós.

5.2.4. Punt quart del Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell dels Col·legis de Procuradors dels Tribunals de Catalunya de 22 de juliol de 2006

El punt quart del Conveni de col·laboració estableix que els procuradors dels tribunals de Catalunya s'han d'integrar progressivament durant l'any 2006 en la nova aplicació informàtica d'assistència jurídica gratuïta. El Departament de Justícia ha d'elaborar i desenvolupar aquesta aplicació. L'objectiu d'aquesta aplicació informàtica és automatitzar la designació de procuradors d'ofici en els casos de reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta i, per tant, reduir el temps en les designacions i alhora fer una gestió més integrada de tot el procediment.

La integració gradual o progressiva s'havia de dur a terme durant l'any 2006. La Sindicatura de Comptes no té evidències que durant l'exercici 2006 s'hagi desenvolupat la nova aplicació informàtica, en conseqüència s'ha incomplert el punt quart de l'acord.

La Sindicatura de Comptes recomana que el Departament de Justícia desenvolupi aquesta nova aplicació informàtica i que els col·legis de procuradors la integrin de forma gradual, però ràpida, atès que la naturalesa de la representació processal requereix un sistema més àgil i eficient, per tal d'incrementar la seguretat jurídica i fer una gestió integral de tot el procediment.

5.2.5. Punt sisè del Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya de 22 de juliol de 2006

El punt sisè del Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya estableix la implementació de la nova aplicació informàtica que té com a objectiu la tramitació integral de tot el procediment d'assistència jurídica gratuïta, des del reconeixement del dret, les activitats professionals, la gestió i els pagaments fins a la presentació de sol·licituds en forma telemàtica. El Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya es compromet a integrar-se en aquest aplicatiu. L'objectiu d'aquest punt del Conveni era que el Departament de Justícia desenvolupés i fes operativa la nova aplicació informàtica abans de finalitzar l'exercici 2006.

La Sindicatura de Comptes no té evidències que s'hagi desenvolupat l'esmentada aplicació informàtica en l'exercici 2006. Per tant no s'ha complert l'objectiu de gestió integral que es pretenia.

En conseqüència la Sindicatura de Comptes recomana que es desenvolupi i s'implementi aquesta nova aplicació informàtica, atès que farà possible una gestió integral de tot el sistema d'informació i comunicació del Servei d'Assistència Jurídica pels col·legis d'advocats i pels mateixos advocats i també substituirà una part significativa dels processos manuals i documentals per processos informatitzats.

5.2.6. Comissions d'assistència jurídica gratuïta. Expedients pendents de resolució al final de l'exercici

Tal com es pot veure en l'apartat 2.2 d'aquest informe, al final de l'exercici 2006 resten pendents de resolució 24.132 expedients d'assistència jurídica gratuïta. Amb tot, les cinc comissions d'assistència jurídica de Catalunya han resolt durant l'exercici 2006 un total de 80.812 expedients.

La Sindicatura de Comptes de Catalunya recomana que la reducció del temps en la resolució dels expedients d'assistència jurídica gratuïta sigui un objectiu prioritari. En aquest sentit cal que el Departament de Justícia verifiqui si els mitjans de personal són suficients, i que faciliti la informatització de tot el sistema de gestió de les comissions d'assistència jurídica gratuïta, per tal d'agilitar el màxim el sistema i reduir el temps en la resolució dels expedients.

5.3. CONCLUSIÓ CORRESPONENT A LA RESPOSTA DEL CONSELL DE COL·LEGIS D'ADVOCATS A LA SOL·LICITUD DE CONFIRMACIÓ DE LA SINDICATURA DE COMPTES

Tal com s'explica en l'apartat 4 d'aquest informe, la resposta del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya a la sol·licitud de confirmació de la Sindicatura de Comptes, únicament confirma l'import total de la despesa de gestió col·legial, sense detallar els imports individualitzats, ni els que corresponen a les despeses de gestió col·legial del propi Consell, ni els que corresponen a les despeses de gestió col·legial de cadascun dels col·legis d'advocats de Catalunya. La resposta, tampoc inclou l'import total rebut del Departament de Justícia com a subvenció per l'assistència jurídica, ni el detall dels imports que el Consell de Col·legis d'Advocats ha lliurat per aquest concepte a cadascun dels col·legis d'advocats de Catalunya.

Aquest fet ha motivat que la Sindicatura de Comptes realitzés procediments alternatius de verificació per tal de comprovar que els imports rebuts pel Consell de Col·legis d'Advocats van ser lliurats a cadascun dels col·legis d'advocats, la qual cosa ha suposat una dificultat en el desenvolupament de la fiscalització.

La Sindicatura manifesta que la resposta adient a les sol·licituds de confirmació, forma part de la justificació de les subvencions rebudes. En conseqüència, aquesta Sindicatura de Comptes recorda al Consell de Col·legis d'Advocats que ha de respondre de forma completa a les seves sol·licituds de confirmació.

6. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6.1, de la Llei 6/1984 de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, modificada per les lleis 15/1991, de 4 de juliol, 7/2002, de 25 d'abril i 7/2004, de 16 de juliol, el present informe de fiscalització es va trametre, com a projecte, a la consellera del Departament de Justícia en data 4 de juliol de 2008, per què presentés al·legacions en el termini de 15 dies.

La resposta del Departament, una vegada conegut l'informe, és la que es reproduïx tot seguit:

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
**Direcció General de Recursos
de l'Administració de Justícia**

Sr. Jaume Amat i Reyero
Síndic de comptes
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona

Benvolgut síndic,

En relació al projecte d'informe 13/2007-A, sobre *subvencions per al torn d'ofici, serveis d'assistència jurídica gratuïta i servei d'orientació jurídica, exercici 2006*, dintre del termini corresponent, i, per tal de fer-vos arribar les observacions, vull manifestar-vos el nostre reconeixement per la feina desenvolupada per la Sindicatura en l'elaboració de l'informe. Les vostres propostes resulten molt positives i creiem que ambdues institucions treballem en la mateixa línia d'actuació, de manera que moltes de les recomanacions que suggeriu a les conclusions de l'informe, ja han estat abordades en el grup de treball del Departament amb els representants dels col·legis professionals d'advocats i procuradors de Catalunya que es van constituir l'any 2007. Aquest grup ha continuat i continuarà desenvolupant la seva tasca en la

línia coincident amb algunes propostes que feu i ja s'havien portat a terme i amb altres noves.

Entre les propostes que feu a l'informe, considerem de transcendència les que plantegen:

- la necessitat de comptar amb indicadors per avaluar la qualitat en la prestació del servei
- la necessitat d'implantar un nou model de SOJ
- la necessitat de comptar amb un document únic i homogeni pel que fa a les memòries del SOJ
- la necessitat de repensar un nou sistema de costos
- la necessitat que els Col·legis d'Advocats tinguin la informació i la documentació sistematitzada per a cadascun dels lletrats

Per part del Departament aquestes observacions seran incorporades als Convenis AJG que pel 2008 estan pendents de signatura amb els Consells de Col·legis d'Advocats i de Procuradors.

Algunes altres propostes ja van ser incorporades en el conveni d'Assistència Jurídica Gratuïta del 2007, com ara les referides a un sistema informàtic que permeti una tramitació integral de tot el procediment d'AJG.

En conseqüència, valorem molt positivament i assumim les propostes de la Sindicatura, sense tenir cap altra observació a fer, que no sigui la de les consideracions esmentades anteriorment.

Aprofito l'oportunitat per saludar-vos cordialment.

El director general

[Signatura, il·legible]

Isidor García Sánchez

Barcelona, 22 de juliol de 2008

Ref: IGS/mv/exp: 50/2007

7. ANNEXOS: MÒDULS DE COMPENSACIÓ DELS ADVOCATS I DELS PROCURADORS, CORRESPONENTS A L'EXERCICI 2006

En els annexos 1 i 2 s'inclouen els mòduls de compensació per les actuacions professionals dels advocats i dels procuradors, corresponents a l'exercici 2006.

Annex 1: Mòduls de compensació per les actuacions professionals d'advocats corresponents a l'exercici 2006

Assumpte	Mòdul
Àmbit penal:	
Fase instrucció procediment penal general, jurat i sumari	222,00
Vista procediment penal general i sumari	202,00
Vista judici amb jurat	573,00
Instrucció procediment penal abreujat	222,00
Vista procediment penal abreujat	202,00
Apel·lacions de sentències penals	143,00
Recursos de reforma contra interlocutòria de presó o d'internament quan no generi recurs d'apel·lació	139,00
Menors, fins a interlocutòria d'arxivament o obertura d'audiència	158,00
Menors, dictada sentència o resolució de fi de procediment	121,00
Menors, peça de responsabilitat civil	126,00
Expedient de vigilància penitenciària	143,00
Judici de faltes	137,00
Ràpids: instrucció i judici de faltes	357,00
Desplaçament a jutjats penals (fins a 50 km)	45,00
Desplaçament a jutjats penals (51-100 km)	66,00
Desplaçament a jutjats penals (101-150 km)	89,00
Desplaçament a jutjats penals (151-350 km)	112,00
Jurisdicció militar	180,00
Procediment penal d'especial complexitat o dificultat	502,00
Àmbit civil:	
Judici declaratiu ordinari	400,00
Judici declaratiu verbal	338,00
Execució forçosa de títols exclosa la resolució judicial	400,00
Execució resolucions judicials > 2 anys/nova designació	210,00
Mesures cautelars/preliminars	163,00
Matrimonial complet	400,00
Mesures provisionals	163,00
Resta processos especials	336,00
Procediment monitori	63,00
Execució de monitori	210,00
Apel·lació civil	176,00
Àmbit contenciós:	
Procediments administratius en matèria d'estrangeria	63,00
Procediment abreujat/recurs contenciós en matèria d'estrangeria, formalització de demanda o contestació	105,00
Procediment abreujat/recurs contenciós en matèria d'estrangeria, sentència o resolució de fi de procediment	95,00
Recurs ordinari contenciós administratiu, formalització de demanda o contestació	139,00
Recurs ordinari contenciós administratiu, sentència o resolució de fi de procediment	175,00

Assumpte	Mòdul
Àmbit social:	
Procediments laborals	237,00
Recurs de suplicació	134,00
Recurs de cassació:	
Recurs de cassació	349,00
Recurs de cassació anunciat i no formalitzat	69,00
Transaccions extrajudicials	75%
Informe d'insostenibilitat de la pretensió	62,00
Gestions prèvies	56,00
Assistències:	
Assistències	71,00
Servei guàrdia assistència	162,00
Servei guàrdia assistència +5	324,00

Imports en euros.

Annex 2: Mòduls de compensació per les actuacions professionals de procuradors corresponents a l'exercici 2006

Assumpte	Mòdul
Àmbit penal:	
Instrucció (sumari/procediment ordinari)	33,50
Instrucció (abreujat)	33,50
Instrucció (jurat)	33,50
Procediment Jutjat Penal	33,50
Procediment Audiència (abreujat(sumari/jurat)	33,50
Apel·lacions	33,50
Executòries penal	11,00
Procediment d'especial complexitat (dies de vista superior a 3 o compareixences superior a 6)	66,50
Àmbit civil:	
Mesures provisionals	46,50
Família contenciós	60,00
Família mutu acord	34,50
Civil general	62,00
Apel·lacions	38,00
Procediment monitori	32,50
Execució civil:	
Civil general	30,50
Família contenciós	29,50
Mesures provisionals/coetànies	23,00
Monitori	17,00
Àmbit contenciós administratiu:	
Recurs contenciós administratiu	52,50
Apel·lacions	52,50

Imports en euros.

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Elaboració del document PDF: octubre de 2008

Dipòsit legal: B-47850-2008